

Utgiftsområde 13 Jämställdhet och nyanlända invandrares etablering

Sammanfattning

Utskottet tillstyrker regeringens förslag om anslag för utgiftsområde 13 som totalt uppgår till ca 32,6 miljarder kronor för 2017. Därmed avstyrker utskottet oppositionspartiernas alternativa budgetförslag. Utskottet tillstyrker också regeringens förslag till bemyndiganden om ekonomiska åtaganden.

Ledamöterna för Sverigedemokraterna har lämnat en reservation. Ledamöterna för Moderaterna, Centerpartiet, Liberalerna och Kristdemokraterna har avstått från att delta i utskottets beslut och redovisar i stället sin syn på anslagen i särskilda yttranden.

Behandlade förslag

Proposition 2016/17:1 utgiftsområde 13 Jämställdhet och nyanlända invandrares etablering.

35 yrkanden i motioner från allmänna motionstiden 2016/17 som påverkar anslagen för 2017.

Innehållsförteckning

Utskottets förslag till riksdagsbeslut	3
Redogörelse för ärendet	5
Ärendet och dess beredning	5
Budgetprocessen i riksdagen	5
Utskottets överväganden	7
Regeringens resultatredovisning för utgiftsområde 13	7
Anslag inom utgiftsområde 13	9
Reservation	30
Anslag inom utgiftsområde 13 (SD)	30
Särskilda yttranden	33
1. Anslag inom utgiftsområde 13 (M)	33
2. Anslag inom utgiftsområde 13 (C)	35
3. Anslag inom utgiftsområde 13 (L)	37
4. Anslag inom utgiftsområde 13 (KD)	39
<i>Bilaga 1</i>	
Förteckning över behandlade förslag	43
Propositionen	43
Motioner från allmänna motionstiden 2016/17	43
<i>Bilaga 2</i>	
Regeringens och oppositionspartiernas anslagsförslag	47
<i>Bilaga 3</i>	
Regeringens och oppositionspartiernas förslag till beställningsbemyndiganden	48
<i>Bilaga 4</i>	
Utskottets anslagsförslag	49
<i>Bilaga 5</i>	
Utskottets förslag till beställningsbemyndiganden	50
<i>Bilaga 6</i>	
Reservanternas anslagsförslag	51
<i>Bilaga 7</i>	
Reservanternas förslag till beställningsbemyndigande	52

Utskottets förslag till riksdagsbeslut

Anslag inom utgiftsområde 13

a) Anslagen för 2017

Riksdagen anvisar anslagen för 2017 inom utgiftsområde 13 enligt utskottets förslag i bilaga 4.

Därmed bifaller riksdagen proposition 2016/17:1 utgiftsområde 13 punkt 1 och avslår motionerna

2016/17:1068 av Jan Björklund m.fl. (L) yrkande 13,
2016/17:1078 av Jan Björklund m.fl. (L) yrkandena 1, 2 och 5–7,
2016/17:1079 av Jan Björklund m.fl. (L) yrkande 2,
2016/17:1396 av Richard Jomshof (SD),
2016/17:1769 av Richard Jomshof m.fl. (SD) yrkandena 14–18,
2016/17:2476 av Paula Bieler m.fl. (SD),
2016/17:3078 av Elisabeth Svantesson m.fl. (M) yrkandena 11 och 27,
2016/17:3079 av Elisabeth Svantesson m.fl. (M) yrkandena 9 och 25,
2016/17:3265 av Elisabeth Svantesson m.fl. (M) yrkandena 1–6,
2016/17:3288 av Andreas Norlén m.fl. (M) yrkande 6,
2016/17:3348 av Désirée Pethrus m.fl. (KD) yrkandena 1, 3 och 5–8,
2016/17:3372 av Anna Kinberg Batra m.fl. (M) yrkandena 11 och 15,
2016/17:3414 av Johanna Jönsson m.fl. (C) och
2016/17:3486 av Fredrik Malm m.fl. (L).

b) Bemyndiganden om ekonomiska åtaganden

Riksdagen bemyndigar regeringen att under 2017 ingå ekonomiska åtaganden som inklusive tidigare gjorda åtaganden medför behov av framtida anslag på högst de belopp och inom den tidsperiod som anges i utskottets förslag i bilaga 5.

Därmed bifaller riksdagen proposition 2016/17:1 utgiftsområde 13 punkt 2.

Reservation (SD)

Stockholm den 6 december 2016

På arbetsmarknadsutskottets vägnar

Raimo Pärssinen

Följande ledamöter har deltagit i beslutet: Raimo Pärssinen (S), Elisabeth Svantesson (M)*, Annelie Karlsson (S), Ann-Christin Ahlberg (S), Sven-Olof Sällström (SD), Niklas Wykman (M)*, Patrik Björck (S), Annika Qarlsson (C)*, Marco Venegas (MP), Christian Holm Barenfeld (M)*, Eva-Lena Jansson (S), Magnus Persson (SD), Fredrik Malm (L)*, Ali Esbati (V), Désirée Pethrus (KD)*, Helén Pettersson i Umeå (S) och Erik Andersson (M)*.

* Avstår från ställningstagande, se särskilda yttranden.

Redogörelse för ärendet

Ärendet och dess beredning

I detta ärende behandlar utskottet regeringens budgetproposition 2016/17:1 i de delar som gäller utgiftsområde 13 Jämställdhet och nyanlända invandrades etablering och ett antal motionsyrkanden från allmänna motionstiden 2016/17 som påverkar anslagen för 2017. Budgetpropositionen för 2017 bygger på en överenskommelse mellan regeringspartierna och Vänsterpartiet. Regeringens förslag till riksdagsbeslut och förslagen i motionerna finns i bilaga 1.

I bilaga 2 och 3 finns en sammanställning av regeringens förslag till anslag för 2017 och beställningsbemyndiganden samt de avvikelser från dessa som Moderaterna, Sverigedemokraterna, Centerpartiet, Liberalerna och Kristdemokraterna föreslår i sina anslagsmotioner. I bilaga 4 och 5 finns utskottets förslag till anslagsfördelning och beställningsbemyndiganden. Reservanternas anslagsförslag och förslag till beställningsbemyndigande finns i bilaga 6 och 7.

Under beredningen av ärendet har information lämnats till utskottet av

- regeringen genom arbetsmarknads- och etableringsminister Ylva Johansson
- regeringen genom barn-, äldre- och jämställdhetsminister Åsa Regnér
- regeringen genom kultur- och demokratiminister Alice Bah Kuhnke
- Konjunkturinstitutet genom prognoschef Jesper Hansson
- Statistiska centralbyrån genom enhetschef Magnus Sjöström
- Arbetsförmedlingen genom generaldirektör Mikael Sjöberg.

Budgetprocessen i riksdagen

Rambeslutsprocessen

Budgetprocessen innebär bl.a. att riksdagen i första steget i budgetprocessen fastställer en utgiftsram för varje utgiftsområde. Utgiftsramen anger det belopp som utgiftsområdets anslag högst får uppgå till (11 kap. 18 § riksdagsordningen).

Riksdagen har, med bifall till regeringens förslag, bestämt utgiftsramen för 2017 för utgiftsområde 13 Jämställdhet och nyanlända invandrades etablering till 32 635 380 000 kronor (prop. 2016/17:1, bet. 2016/17:FiU1, rskr. 2016/17:49). Arbetsmarknadsutskottet lämnade den 25 oktober 2016 ett yttrande till finansutskottet över regeringens förslag till utgiftsramar för utgiftsområdena 13 och 14 (yttr. 2016/17:AU1y).

I detta ärende ska arbetsmarknadsutskottet föreslå för riksdagen hur anslagen för utgiftsområdet ska fördelas inom utgiftsområdesramen.

Riksdagen ska ta ställning till anslagen för utgiftsområdet genom *ett* beslut (11 kap. 18 § riksdagsordningen).

Uppföljning av regeringens resultatredovisning

Enligt budgetlagen (2011:203) ska regeringen i budgetpropositionen lämna en redovisning av de resultat som har uppnåtts i verksamheten i förhållande till de mål som riksdagen har beslutat. Redovisningen ska vara anpassad till utgiftsområdet.

I utskottens beredning av ärenden ingår uppgiften att följa upp och utvärdera riksdagsbeslut (4 kap. 8 § regeringsformen). Som en del i utskottens uppföljning ingår att behandla den resultatinformation som regeringen presenterar. Riksdagen har beslutat om riktlinjer för bl.a. den löpande uppföljningen av regeringens resultatredovisning (framst. 2005/06:RS3, bet. 2005/06:KU21). Av riktlinjerna framgår det att riksdagen beställer och tar emot information om resultatet av statens verksamhet.

Utskottet har mot den bakgrunden analyserat regeringens resultatredovisning för utgiftsområde 13 i budgetpropositionen. Analysen har syftat till att vara ett underlag för utskottets behandling av budgetpropositionen och för den fortsatta mål- och resultatdialogen med regeringen.

Utskottets överväganden

Regeringens resultatredovisning för utgiftsområde 13

Propositionen

Riksdagen har beslutat om målen för utgiftsområde 13 Jämställdhet och nyanlända invandrades etablering. Målet för integrationspolitiken är lika rättigheter, skyldigheter och möjligheter för alla oavsett etnisk och kulturell bakgrund. För politiken mot diskriminering är målet ett samhälle fritt från diskriminering. Jämställdhetspolitikens mål är att kvinnor och män ska ha samma makt att forma samhället och sina egna liv. För området Åtgärder mot segregation finns det inget mål som är bundet av riksdagen, och någon resultatredovisning för området lämnas inte i budgetpropositionen då området är nytt för 2017.

Av regeringens resultatredovisning framgår det bl.a. att målet för integrationspolitiken främst uppnås genom generella insatser för hela samhället. Därför redovisas resultat av insatser med betydelse för integrationen till stor del även inom andra utgiftsområden. De generella åtgärderna behöver dock enligt regeringen kompletteras med riktade åtgärder som bl.a. finansieras inom utgiftsområde 13. I budgetpropositionen är resultatredovisningen strukturerad efter anslagsstrukturen inom området. I en bilaga till budgetpropositionens volym för utgiftsområde 13, Bilaga 1 Resultatredovisning för integration, redovisar regeringen vissa resultatindikatorer för integrationens utveckling inom områdena arbetsmarknad, utbildning och hälsa. I resultatredovisningen anges bl.a. att antalet deltagare i etableringsuppdraget har ökat kontinuerligt sedan 2010 och att dessa deltagare nu utgör en betydande del av de inskrivna personerna hos Arbetsförmedlingen. En något större andel av dem som lämnar etableringsuppdraget har gått till arbete och studier under 2015 jämfört med tidigare år. Regeringen konstaterar emellertid att det i grunden är otillfredsställande att denna andel är mindre än en tredjedel.

Regeringen bedömer resultaten av politiken mot diskriminering bl.a. utifrån utvecklingen av lagstiftningen och insatser för att säkerställa att diskrimineringslagen följs. I resultatredovisningen anges att det formella skyddet mot diskriminering har stärkts under de senaste åren. Regeringen bedömer samtidigt att det fortfarande finns brister i lagstiftningen. Antalet anmälningar om diskriminering till Diskrimineringsombudsmannen ökar, vilket enligt regeringen bekräftar att diskrimineringen är utbredd inom olika samhällsområden.

När det gäller jämställdhetspolitiken arbetar regeringen utifrån fyra underliggande delmål. För respektive delmål listas ett antal resultatindikatorer. Exempel på indikatorer är könsfördelningen av chefer i offentlig och privat sektor, könsfördelningen av styrelseledamöter och ledning i börsföretag,

kvinnors lön som andel (procent) av mäns lön samt anmälda våldsbrott. I bilaga 3 till budgetpropositionen, Ekonomisk jämställdhet mellan kvinnor och män, redovisas utvecklingen av den ekonomiska jämställdheten mer ingående. Regeringen konstaterar sammanfattningsvis att utvecklingen mot jämställdhet går alltför långsamt trots en positiv utveckling i flera avseenden, och att mycket återstår innan målet för området, att kvinnor och män ska ha samma makt att forma samhället och sina egna liv, är uppnått.

Utskottets ställningstagande

Utskottet konstaterar inledningsvis att resultatredovisningen är ett viktigt underlag för utskottets beredning av budgetpropositionen. Regeringens redovisning och bedömning av uppnådda resultat bör ha en klar och tydlig struktur, så att redovisningen bidrar till en ökad förståelse för hur statliga anslagsmedel används och vilka resultat de får i förhållande till de mål som riksdagen har beslutat om. Utskottet konstaterar vidare att det sedan flera år pågår en dialog mellan riksdagen och regeringen om hur regeringens resultatredovisning kan förbättras. Utskottet anser att det är viktigt att utvecklingsarbetet kring resultatredovisningen fortsätter.

Inom utgiftsområde 13 redovisas, med delvis varierande tillvägagångssätt, resultat för tre olika områden. Utskottet noterade förra året (bet. 2015/16:AUI) med tillfredsställelse att det i budgetpropositionen för 2016 gjorts flera förbättringar av resultatredovisningen, bl.a. vad gäller redovisningens struktur och användandet av bilagor för både integrations- och jämställdhetsområdet. När det gäller budgetpropositionen för 2017 vill utskottet framhålla att det är positivt att resultatredovisningen för integrationsområdet är strukturerad efter anslagen inom området, vilket tydliggör kopplingarna mellan genomförda åtgärder, redovisade resultat och regeringens budgetförslag. Redovisningen inom jämställdhetsområdet som utgår från tydliga delmål med tillhörande resultatindikatorer bidrar också till en förbättrad överblick över sambanden mellan mål, resultat och insatser på området. Utskottet ser gärna att ytterligare utvecklingsinsatser görs för att öka tydligheten i detta avseende inom hela utgiftsområde 13. Det är även önskvärt att utvecklingen av resultaten redovisas i längre tidsserier där det är möjligt. Redovisningar av resultatens långsiktiga utveckling över tid underlättar utskottets möjlighet att bedöma de redovisade resultaten och de slutsatser som regeringen drar. Där det är lämpligt bör också resultat utförligare analyseras och förklaras. Det skulle enligt utskottet vidare vara önskvärt att regeringen gör en sammanfattande bedömning av målfyllnelsen för vart och ett av de riksdagsbundna målen inom utgiftsområdet.

Utskottet vill även framhålla att redovisningen har förbättrats inom integrationsområdet vad gäller härledningen av anslagsnivåerna för respektive anslag och uppdelningen mellan tidigare beslut och beslut i budgetpropositionen för 2017. Redovisningen är i detta avseende tydligare och mer transparent än tidigare, och utskottet ser gärna att denna utveckling även sker på de andra områdena inom utgiftsområdet.

Utskottet kan i årets uppföljning av regeringens resultatredovisning sammanfattningsvis konstatera att utvecklingen har varit fortsatt positiv sedan förra årets redovisning. Utskottet välkomnar detta och ser fram emot att följa fortsatta utvecklingsinsatser för hela utgiftsområdet i nästa års resultatredovisning.

Anslag inom utgiftsområde 13

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen anvisar anslagen för 2017 inom utgiftsområde 13 Jämställdhet och nyanlända invandrades etablering i enlighet med regeringens förslag och lämnar de bemyndiganden som regeringen har begärt. Moderaternas, Sverigedemokraternas, Centerpartiets, Liberalernas och Kristdemokraternas alternativa förslag till anslagsfördelning avslås.

Jämför reservation (SD) och särskilda yttrandena 1 (M), 2 (C), 3 (L) och 4 (KD).

Propositionen

I budgetpropositionen för 2017 föreslår regeringen att anslagen för utgiftsområde 13 Jämställdhet och nyanlända invandrades etablering sammanlagt ska bestämmas till 32 635 380 000 kronor (prop. 2016/17:1 utg.omr. 13 punkt 1). För vissa anslag föreslår regeringen också att den bemyndigas att ingå ekonomiska åtaganden som innebär behov av framtida anslag (punkt 2).

I det följande sammanfattas regeringens förslag för respektive område inom utgiftsområde 13. Regeringens förslag framgår i tabellform i bilaga 2 och 3.

Nyanlända invandrades etablering

Nedan ges inledningsvis en bred översikt av de utmaningar och behov av insatser som regeringen ser inom politiken för nyanlända invandrades etablering som berör flera olika utgiftsområden. Därefter beskrivs regeringens förslag inom utgiftsområde 13 i fråga om nyanlända invandrades etablering.

Att få till stånd ett hållbart mottagande av nyanlända i hela landet är en prioriterad fråga för regeringen. Den 1 mars 2016 trädde lagen (2016:38) om mottagande av vissa nyanlända invandrare för bosättning i kraft. Lagen innebär en skyldighet för kommuner att efter anvisning ta emot nyanlända för bosättning. Under 2016 har Arbetsförmedlingen och Migrationsverket ett delat ansvar för anvisningar enligt lagen. I syfte att renodla systemet kommer ansvaret fr.o.m. den 1 januari 2017 att helt ligga på Migrationsverket. Länsstyrelserna har som uppdrag att föra dialog med kommunerna när det gäller att fastställa kommundal och planera kommunernas mottagande. Det är enligt regeringen angeläget att Migrationsverket och länsstyrelserna har

tillräckliga resurser för att genomföra sina respektive uppdrag enligt lagen, och regeringen föreslår därför förstärkningar av anslagen till dessa aktörer (se utg.omr. 8 och utg.omr. 1).

Ett bra mottagande i kommunerna är enligt regeringen avgörande för nyanländas etablering. För att stärka välfärden och skapa långsiktiga planeringsförutsättningar för kommuner och landsting föreslår regeringen att 10 000 000 000 kronor ska avsättas till kommunsektorn för 2017 och framåt (se utg.omr. 25). Förstärkningen ska i viss del inledningsvis särskilt stötta de kommuner och landsting som har störst behov av investeringar till följd av det stora antalet asylsökande och nyanlända.

Regeringen konstaterar vidare att den stora ökningen av antalet ensamkommande barn under 2015 innebär utmaningar för kommunernas mottagande. I syfte att förenkla regelverket, förbättra kommunernas planeringsförutsättningar, minska den administrativa bördan och öka kostnadseffektiviteten avser regeringen att reformera ersättningsystemet för ensamkommande barn och unga. Det nya ersättningsystemet bör enligt regeringen träda i kraft den 1 juli 2017.

Den tid som den enskilde befinner sig i asylprocessen är enligt regeringen viktig att ta till vara och använda på ett meningsfullt sätt, och regeringen föreslår därför en förstärkning av medlen för tidiga insatser under asyltiden. Regeringen vill särskilt främja insatser genom det lokala föreningslivet. Migrationsverkets ansvar att samordna och organisera tidiga insatser för asylsökande m.fl. tas fr.o.m. den 1 januari 2017 över av länsstyrelserna. Inom ramen för detta ansvar ska länsstyrelserna bl.a. utlysa medel till framför allt civilsamhällets organisationer för att genomföra tidiga insatser (se utg.omr. 1).

Antalet deltagare i Arbetsförmedlingens etableringsuppdrag väntas öka kraftigt under 2017 och 2018. Effektivare insatser inom etableringsuppdraget måste således till, och regeringen föreslår inom utgiftsområde 14 Arbetsmarknad och arbetsliv ett antal åtgärder i syfte att öka möjligheterna för nyanlända att etablera sig på arbetsmarknaden.

Ett annat område som regeringen identifierar som viktigt för etableringen av nyanlända är tillgången till tolkar och översättare. Det råder i dag brist på tolkar, och regeringen markerar att auktorisationsprocessen därför måste påskyndas (se utg.omr. 2).

Nedan presenteras regeringens förslag inom utgiftsområde 13, uppdelat per anslag.

1:1 Etableringsåtgärder: Anslaget får användas för utgifter för åtgärder och statsbidrag till kommuner för att främja etablering på arbetsmarknad och i samhällslivet. Anslaget får även användas för uppföljning och utvärdering av integrationen. Regeringen föreslår att medel tillförs för tidiga insatser för asylsökande och personer med uppehållstillstånd i Migrationsverkets anläggningsboenden och viker en del av dessa för insatser genom det lokala föreningslivet. Regeringen föreslår att anslaget för 2017 bestäms till 209 030 000 kronor.

1:2 Kommunersättningar vid flyktningmottagande: Anslaget får användas för utgifter för statsbidrag till kommuner och landsting för utgifter i samband med mottagandet av nyanlända invandrare. Ersättning betalas ut med stöd av förordningen (1990:927) om statlig ersättning för flyktningmottagande m.m. och med stöd av förordningen (2010:1122) om statlig ersättning för insatser för vissa utläningar. Regeringen skriver att antalet avgjorda asylärenden beräknas öka betydligt från andra halvåret 2016, vilket innebär att antalet kommunmottagna väntas öka betydligt under 2017. Det medför kraftigt ökade utgifter på det aktuella anslaget. Som angetts ovan avser regeringen att reformera ersättningssystemet för ensamkommande barn och unga. Under 2017 kommer även kostnaderna för det tidigare systemet att belasta anslaget, och utgifterna antas därför tillfälligt bli högre. Regeringen anför vidare att anslagsramen bör höjas för att kompensera kommunerna för kostnader för nyanlända med särskilda behov. Regeringen föreslår även en förlängning och förstärkning av den satsning som redan gjorts i propositionen Vårändringsbudget för 2016 (prop. 2015/16:99), nämligen att skapa förutsättningar för en god bostadsförsörjning i kommunerna. Vad gäller svenska för invandrare för anläggningsboende föreslår regeringen att dessa medel riktas om till anslag 1:1 Etableringsåtgärder för att skapa ett bredare och mer flexibelt utbud av tidiga insatser för asylsökande och personer med uppehållstillstånd som bor i Migrationsverkets anläggningsboenden. Regeringen föreslår att anslaget bestäms till 21 643 414 000 kronor för 2017.

1:3 Etableringsersättning till vissa nyanlända invandrare: Anslaget får användas för utgifter för etableringsersättning enligt lagen (2010:197) om etableringsinsatser för vissa nyanlända invandrare. Anslaget påverkas främst av antalet nyanlända som omfattas av etableringsuppdraget, vilket i sin tur påverkas av antalet kommunmottagna. Även ökningen av antalet vidarebosatta (se utg.omr. 8) innebär att anslaget tillförs medel. En reform som har inverkan på anslaget i reducerande riktning är förändringar som gäller insatsen Nystartsjobb (se utg.omr. 14). Regeringen föreslår att anslaget bestäms till 6 379 887 000 kronor för 2017.

1:4 Ersättning för insatser för vissa nyanlända invandrare: Anslaget får användas för utgifter för etableringslotsar, program och insatser för kvinnor och män som omfattas av lagen (2010:197) om etableringsinsatser för vissa nyanlända invandrare. Anslaget påverkas framför allt av antalet nyanlända som omfattas av etableringsuppdraget, vilket i sin tur påverkas av antalet kommunmottagna. Utfallet påverkas även av Arbetsförmedlingens anvisning till insatser inom ramen för etableringsuppdraget. Den föreslagna förstärkningen av främjande- och utvecklingsinsatser i samband med s.k. snabbspår medför en ökning av anslaget. Vidare leder den föreslagna ökningen av antalet vidarebosatta (se utg.omr. 8) till att anslaget förstärks. Förändringar avseende insatsen Nystartsjobb (se utg.omr. 14) påverkar anslaget i reducerande riktning, liksom förslaget om att rikta om medlen för svenska för invandrare för anläggningsboende (jfr anslag 1:1 och 1:2 ovan). Regeringens förslag innebär att anslaget bestäms till 3 598 643 000 kronor för 2017. Vidare

föreslås att riksdagen bemyndigar regeringen att under 2017 för anslaget ingå ekonomiska åtaganden som inklusive tidigare gjorda åtaganden medför behov av framtida anslag på högst 2 000 000 000 kronor 2018–2027.

1:5 Hemutrustningslån: Anslaget får användas för utgifter för lån till nyanlända invandrare för inköp av hemutrustning. Hemutrustningslånen beviljas med stöd av förordningen (1990:1361) om lån till hemutrustning för flyktingar och vissa andra utlänningar. Utgifterna antas öka under 2017 till följd av ett ökat antal kommunmottagna som kan beviljas lån. Regeringen föreslår att anslaget bestäms till 331 982 000 kronor för 2017.

Diskriminering

För anslagen som rör diskriminering föreslår regeringen fortsatta satsningar mot diskriminering, rasism och liknande former av fientlighet samt ytterligare åtgärder för lika rättigheter och möjligheter för hbtq-personer. Satsningen 2016 på Ett Sverige som håller ihop behöver enligt regeringen fortsätta och vara långsiktig. Regeringen kommer under hösten 2016 att besluta en nationell plan mot rasism, liknande former av fientlighet och hatbrott. För att säkerställa ett långsiktigt och systematiskt arbete tillför regeringen resurser till detta arbete. Vidare fortsätter och förstärker regeringen det arbete som påbörjats inom ramen för den nationella strategin för lika rättigheter och möjligheter oavsett sexuell läggning, könsidentitet eller könsuttryck.

2:1 Diskrimineringsombudsmannen: Anslaget får användas för Diskrimineringsombudsmannens förvaltningsutgifter. Anslaget får även användas för förvaltningsutgifter för Nämnden mot diskriminering. Regeringen föreslår att anslaget bestäms till 111 966 000 kronor för 2017.

2:2 Åtgärder mot diskriminering och rasism m.m.: Anslaget får användas för utgifter för insatser mot diskriminering, rasism, främlingsfientlighet, homofobi och liknande former av intolerans samt för att främja lika rättigheter och möjligheter för hbtq-personer. Anslaget får även användas för utgifter för statsbidrag till organisationer för homosexuella, bisexuella, transsexuella eller personer med könsöverskridande identitet eller uttryck samt till verksamheter som förebygger och motverkar diskriminering och verksamheter som arbetar för att motverka rasism och liknande former av intolerans. Anslaget får vidare användas för administrativa kostnader som är en förutsättning för genomförandet av insatser inom området. Regeringen tillför anslaget medel för satsningar för att motverka rasism och diskriminering inom ramen för Ett Sverige som håller ihop samt för fortsatta satsningar inom ramen för den nationella strategin för lika rättigheter och möjligheter oavsett sexuell läggning, könsidentitet eller könsuttryck. Regeringen föreslår att anslaget bestäms till 62 919 000 kronor för 2017.

Jämställdhet

Jämställdhetsintegrering är enligt regeringen en grundläggande förutsättning för att genomföra en feministisk politik. Regeringen anför att sedan regeringen

tillträdde har ett intensivt arbete med s.k. jämställdhetsbudgetering pågått i Regeringskansliet. Regeringen konstaterar att viktiga steg har tagits för att säkerställa att budgetpolitikens jämställdhetseffekter synliggörs i underlag inför budgetbeslut, så att regeringen kan presentera en budget som främjar jämställdhet.

Vidare uppger regeringen att det påbörjade arbetet med att stärka jämställdhetsintegrering på alla departement och berörda myndigheter fortsätter. Arbetet för jämställdhet är en prioriterad fråga för regeringen, och regeringen anför i budgetpropositionen att jämställdhetspolitikens fortsatta inriktning kommer att redovisas i en skrivelse till riksdagen under hösten 2016. I skrivelsen kommer också att presenteras en nationell strategi mot mäns våld mot kvinnor. Regeringen uppger vidare att den under 2018 avser att inrätta en jämställdhetsmyndighet.

3:1 Särskilda jämställdhetsåtgärder: Anslaget får användas för utgifter för särskilda jämställdhetsåtgärder och för utgifter för statsbidrag för att stödja projekt och insatser som främjar jämställdhet mellan kvinnor och män. Anslaget får även användas för administrativa utgifter som är en förutsättning för genomförandet hos berörda myndigheter. Regeringen föreslår att medel avsätts för att stärka de ideella tjej- och kvinnojourernas arbete. Vidare avsätts medel för den nationella strategin mot mäns våld mot kvinnor och hedersrelaterat våld och förtryck. Regeringen föreslår att anslaget bestäms till 247 539 000 kronor för 2017. Vidare föreslås att riksdagen bemyndigar regeringen att under 2017 för anslaget ingå ekonomiska åtaganden som inklusive tidigare gjorda åtaganden medför ett behov av framtida anslag på högst 100 000 000 kronor 2018.

Åtgärder mot segregation

Regeringen för upp ett nytt anslag, *4:1 Åtgärder mot segregation*, på statens budget i proposition 2016/17:1 inom utgiftsområde 13. Området för anslaget omfattar samordning av verksamhet som syftar till att minska segregation. Övriga insatser för minskad segregation redovisas av regeringen inom berörda utgiftsområden.

För att bryta segregationen krävs enligt regeringen långsiktiga reformer, såsom investeringar i jobb, utbildning, boende, välfärd och jämlikhet. Regeringen initierar därför ett långsiktigt reformprogram som kommer att pågå under 2017–2025. Syftet med programmet är att lyfta socialt utsatta områden och att bryta segregationsmekanismer. Regeringen avser vidare att tillsätta en delegation som bl.a. ska arbeta för att skapa jobb, minska trångboddhet och med andra åtgärder för en förbättrad välfärd. Delegationen föreslås bl.a. initiera och finansiera utvecklingsarbete, nätverk och erfarenhetsutbyte mellan kommuner.

4:1 Åtgärder mot segregation: Anslaget får användas för utgifter för att bryta segregationen. Anslaget får även användas till utgifter för en statlig

delegation mot segregation. Regeringen föreslår att anslaget bestäms till 50 000 000 kronor för 2017.

Motionerna

Moderaterna, Sverigedemokraterna, Centerpartiet, Liberalerna och Kristdemokraterna har var för sig presenterat alternativa anslagsförslag för 2017. Förslagen innebär såväl andra anslagsnivåer som förslag till nya anslag. En sammanställning som visar hur motionsförslagen avviker från regeringens förslag finns i bilaga 2 och 3.

Moderaterna

I motion 2016/17:3265 av Elisabeth Svantesson m.fl. anförts att det utanförskap som växer fram drabbar utrikesfödda och unga med svag utbildning särskilt hårt. För att möta det nya utanförskapet anser Moderaterna att det behövs reformer för att rusta människor med kunskap, bättre drivkrafter till jobb och nya vägar till jobb. Insatser måste komma in tidigt, och hinder och onödiga byråkrati måste tas bort. Alla i Sverige ska göra allt de kan för jobb och egen försörjning.

I motionen lämnar Moderaterna förslag om en annan fördelning av anslagen inom utgiftsområde 13 för 2017 än regeringen (yrkande 1). Förslaget innebär att de sammanlagda anslagen understiger regeringens förslag med 89 000 000 kronor och att fyra anslag bestäms till en annan nivå än vad regeringen föreslagit. Moderaterna redovisar följande förändringar i förhållande till regeringen.

1:2 Kommunersättningar vid flyktningmottagande: Anslaget föreslås minskas med 1 400 000 000 kronor i förhållande till regeringens förslag. Anslagsminskningen motiveras av Moderaternas föreslagna satsning på en förlängd etableringstid som innebär att staten tar ett större ansvar för insatser och försörjning av nyanlända (se anslag 1:3).

1:3 Etableringsersättning till vissa nyanlända invandrare: Anslaget är enligt Moderaternas förslag 1 355 000 000 kronor högre än regeringens förslag. Moderaterna föreslår att etableringstiden förlängs från två till tre år för nyanlända i åldern 28 till 54 år som har en utbildningsbakgrund motsvarande grundskolan eller lägre. Motsvarande förslag om förlängd etableringstid finns i motion 2016/17:3265 yrkande 2 och i partimotion 2016/17:3372 av Anna Kinberg Batra m.fl. yrkande 11. Moderaterna föreslår vidare att drivkrafterna för att arbeta bör förstärkas och föreslår därför att jobbstimulansen, dvs. att en person kan få etableringsersättning samtidigt som hon eller han har ett arbete med lön inom etableringsplanen, återinförs och att aktivitetskraven under etableringstiden skärps. Deltagandet i insatser ska följas upp och den som utan giltigt skäl inte deltar i etableringsinsatser ska i större omfattning än i dag få sänkt etableringsersättning. Motsvarande förslag om jobbstimulans och aktivitetskrav finns i motion 2016/17:3265 yrkande 4, 2016/17:3372 yrkande 15 och 2016/17:3079 av Elisabeth Svantesson m.fl. yrkande 9.

1:4 Ersättning för insatser för vissa nyanlända invandrare: Moderaternas förslag innebär att anslaget minskas med 25 000 000 kronor i förhållande till regeringens förslag. Moderaterna föreslår stimulanser till kombinerade utbildningar inom etableringsuppdraget där grundläggande vuxenutbildning varvas med svenska för invandrare och yrkesutbildning. Motsvarande förslag finns i motion 2016/17:3265 yrkande 3.

2:2 Åtgärder mot diskriminering och rasism m.m.: Moderaternas förslag innebär att anslaget minskas med 19 000 000 kronor i förhållande till regeringens förslag.

3:1 Särskilda jämställdhetsåtgärder: Moderaterna föreslår att det nationella uppdraget till Länsstyrelsen Östergötland att förebygga hedersrelaterat våld och förtryck permanentas. Motsvarande förslag finns i motion 2016/17:3265 yrkande 5, 2016/17:3078 av Elisabeth Svantesson m.fl. yrkande 27 och 2016/17:3288 av Andreas Norlén m.fl. yrkande 6. Moderaterna föreslår även en fortsatt satsning på en förbättrad arbetsmiljö för kvinnor. Motsvarande förslag finns i motion 2016/17:3265 yrkande 6, 2016/17:3078 yrkande 11 och 2016/17:3079 yrkande 25.

Sverigedemokraterna

Sverigedemokraterna anför i motion 2016/17:2476 av Paula Bieler m.fl. att partiet under lång tid har påtalat brister och invänt mot hur politiken utformats inom de områden som utgiftsområde 13 omfattar. Sverigedemokraterna ställer t.ex. inte upp på den integrationspolitik som förts hittills, där statliga medel går till exempelvis föreningar baserade på etnicitet och särskilda möjligheter som endast personer födda utanför Sverige kan ta del av. Sverigedemokraternas politik bygger i stället på att skapa ett samhälle för samtliga invånare, där den som kommer till Sverige också förväntas, och därigenom ges möjlighet, att bli en del av det svenska samhället.

I motionen lämnar Sverigedemokraterna förslag om en annan fördelning av anslagen inom utgiftsområde 13 för 2017 än regeringen. Förslaget innebär att de sammanlagda anslagen understiger regeringens förslag med 16 747 646 000 kronor och att åtta anslag bestäms till en annan nivå än vad regeringen föreslagit. Ett nytt anslag föreslås för 2017 (Samhällsorientering och stöd till mottagande av kvotflyktingar). Sverigedemokraterna redovisar följande förändringar i förhållande till regeringen.

1:1 Etableringsåtgärder: Sverigedemokraternas förslag innebär att anslaget minskas med 188 127 000 kronor i förhållande till regeringens förslag. Den del av anslaget som finns kvar ska användas till informationsinsamling och uppföljning av hur väl personer med uppehållstillstånd etableras i Sverige.

1:2 Kommunersättning vid flyktningmottagande: Anslaget minskas enligt Sverigedemokraternas förslag med 6 493 024 000 kronor i förhållande till regeringens förslag. Detta är i paritet med de minskade mottagningsnivåer som följer av Sverigedemokraternas politik på det migrationsrättsliga området.

Sverigedemokraterna föreslår att anslagen 1:3 *Etableringsersättning till vissa nyanlända invandrare*, 1:4 *Ersättning för insatser för vissa nyanlända invandrare* och 1:5 *Hemutrustningslån* tas bort i sin helhet. Förslag om att avskaffa hemutrustningslån finns också i motion 2016/17:1396 av Richard Jomshof.

2:1 Diskrimineringsombudsmannen: Sverigedemokraterna vill lägga ned myndigheten Diskrimineringsombudsmannen. Partiet föreslår att arbetet med myndighetens nedläggning påbörjas under 2017 och anslaget dras därför ned till hälften för 2017 för att upphöra 2018. Förslaget innebär att anslaget minskas med 55 983 000 kronor i förhållande till regeringens förslag.

3:1 Särskilda jämställdhetsåtgärder: Sverigedemokraterna välkomnar regeringens satsning på ökat stöd till de ideella tjej- och kvinnojourerna. Partiet viker dock 50 000 000 kronor av denna satsning till inrättandet av jourer med hedersfrågor som särskilt kompetensområde. Vidare tillför Sverigedemokraterna anslaget 50 000 000 kronor i förhållande till regeringens förslag. Förstärkningen av anslaget är ämnat för särskilda satsningar för kvinnofrid. Motsvarande förslag om ökat stöd till kvinnojouer, inrättande av fler kvinnojouer med hedersfrågor som särskilt kompetensområde och satsningar för kvinnofrid finns i partimotion 2016/17:1769 av Richard Jomshof m.fl. yrkandena 14, 15 och 18. Partiet föreslår också satsningar för att dels säkerställa att det i varje kommun upprättas handlingsplaner och åtgärdsprogram speciellt framtagna för arbete mot hedersförtryck, dels öka och förlänga länsstyrelsernas uppdrag att främja och stödja insatser för att motverka hedersrelaterat våld (motion 2016/17:1769 yrkandena 16 och 17).

4:1 Åtgärder mot segregation: Sverigedemokraterna avvisar regeringens förslag till det aktuella anslaget med hänvisning till att partiet under andra utgiftsområden föreslår satsningar på gemenskapsbyggande insatser.

Nytt anslag Samhällsorientering och stöd till mottagande av kvotflyktingar: Sverigedemokraterna föreslår att ett nytt anslag för kostnader för samhällsorientering och stöd till mottagande av kvotflyktingar förs upp på statens budget inom utgiftsområde 13. Partiet föreslår att det nya anslaget bestäms till 300 000 000 kronor för 2017.

Centerpartiet

I motion 2016/17:3414 av Johanna Jönsson m.fl. anför Centerpartiet att nycklarna till att lösa ett antal stora samhällsutmaningar ryms inom utgiftsområde 13. Inte minst integrationen av nyanlända är viktig. Ett snabbt och välfungerande mottagande är av största vikt för den enskilde, för att garantera hög sysselsättning och för att säkerställa god kostnadskontroll i den offentliga sektorn. Regeringen föreslår i budgetpropositionen för 2017 ett antal reformer som ligger i linje med vad Centerpartiet tidigare har föreslagit, t.ex. vad gäller sänkta och schabloniserade ersättningar för mottagandet av ensamkommande barn och ungdomar. Mer finns dock att göra för att ytterligare öka effektiviteten i mottagandet.

I motionen lämnar Centerpartiet förslag om en annan fördelning av anslagen inom utgiftsområde 13 för 2017 än regeringen. Förslaget innebär att de sammanlagda anslagen överstiger regeringens förslag med 146 140 000 kronor och att åtta anslag bestäms till en annan nivå än vad regeringen föreslagit. Centerpartiet redovisar följande förändringar i förhållande till regeringen.

1:1 Etableringsåtgärder: Centerpartiets förslag innebär att anslaget är 90 000 000 kronor högre än regeringens förslag. Partiets satsning är ämnad för att stimulera kommunsektorns och civilsamhällets integrationsåtgärder.

1:2 Kommunersättning vid flyktmottagande: Centerpartiets förslag innebär att anslaget ökas med 113 000 000 kronor i förhållande till regeringens förslag. Partiet föreslår bl.a. att samhällsorientering för asylsökande görs obligatorisk och tidigareläggs. Partiet avvisar den satsning regeringen gör i syfte att underlätta kommuners arbete med uthyrning av privatbostäder.

1:3 Etableringsersättning till vissa nyanlända invandrare: Enligt Centerpartiets förslag ökas anslaget med 46 000 000 kronor i förhållande till regeringens förslag. Detta eftersom partiet avvisar regeringens förslag till reformerade nystartsjobb. Centerpartiet föreslår en egen reform av anställningsstöden (se utg.omr. 14). Vidare föreslår partiet att etableringsersättningen görs om till ett etableringslån.

1:4 Ersättning för insatser för vissa nyanlända invandrare: Centerpartiets förslag innebär att anslaget ökas med 76 000 000 kronor i förhållande till regeringens förslag. Detta bl.a. eftersom partiet avvisar regeringens förslag till reformerade nystartsjobb. Anslaget föreslås vidare öka till följd av Centerpartiets satsning på förstärkt validering av nyanländas kompetens.

2:1 Diskrimineringsombudsmannen: Centerpartiet föreslår att anslaget minskas med 10 860 000 kronor i förhållande till regeringens förslag. Partiet vill avsluta den förstärkning av anslaget som beslutades i samband med budgetpropositionen för 2016. Avvikelsen beror också på att Centerpartiet föreslår en begränsning av pris- och löneomräkningen med 30 procent.

2:2 Åtgärder mot diskriminering och rasism m.m.: Anslaget föreslås minska med 28 000 000 kronor i förhållande till regeringens förslag. Partiet vill avsluta den förstärkning av anslaget som beslutades i samband med budgetpropositionen för 2016. Vidare föreslår Centerpartiet avslag på regeringens föreslagna förstärkning av Ett Sverige som håller ihop.

3:1 Särskilda jämställdhetsåtgärder: Centerpartiet föreslår att anslaget minskas med 90 000 000 kronor i förhållande till regeringens förslag. Partiet föreslår att regeringens satsning på en nationell strategi mot mäns våld mot kvinnor och hedersrelaterat våld och förtryck avslås. Centerpartiet uppger att arbetet mot hedersvåld och våld mot kvinnor prioriteras av partiet genom egna förslag, t.ex. inom utgiftsområde 4 Rättsväsendet. Vidare avslår Centerpartiet förslaget om förstärkt anslag för att utvärdera arbetet med jämställdhetsintegrering och jämställdhetsbudgetering (se prop. 2015/16:1) med hänvisning till att denna typ av arbete bör kunna bedrivas inom befintlig ram.

4:1 Åtgärder mot segregation: Anslaget på 50 000 000 kronor föreslås inte inrättas. Centerpartiet avvisar regeringens förslag till det aktuella anslaget med hänvisning till att partiet anser att det inte är ett arbete som bedrivs bäst genom att tillsätta statliga delegationer.

Liberalerna

I motion 2016/17:3486 av Fredrik Malm m.fl. anför Liberalerna att traditionen av öppenhet gentemot omvärlden har gjort Sverige till ett bättre och rikare land. Det har bidragit till landets utveckling och till ekonomisk tillväxt som har byggt välfärdssamhället. Liberalerna står fast vid migrationsöverenskommelsen, men anser bl.a. att det måste till en mer generös och human familjeåterförening. Rätt hanterat kommer många nyanlända att bidra till svensk tillväxt och välfärd, men det krävs enligt Liberalerna reformer. Reformerna för att även de med låg utbildning och svag förankring i det svenska samhället och på arbetsmarknaden ska få jobb.

I motionen lämnar Liberalerna förslag om en annan fördelning av anslagen inom utgiftsområde 13 för 2017 än regeringen. Förslaget innebär att de sammanlagda anslagen överstiger regeringens förslag med 593 779 000 kronor och att sex anslag bestäms till en annan nivå än vad regeringen föreslagit. Ett nytt anslag föreslås för 2017 (Insatser mot hedersrelaterat våld och förtryck). Liberalerna redovisar följande förändringar i förhållande till regeringen.

1:2 Kommunersättning vid flyktmottagande: Anslaget föreslås öka med 355 093 000 kronor i förhållande till regeringens förslag. Ökningen motiveras främst av att Liberalerna satsar på förbättrade villkor för familjeåterförening.

1:3 Etableringsersättning till vissa nyanlända invandrare: Anslaget föreslås öka med 24 167 000 kronor i förhållande till regeringens förslag. Partiet föreslår en reducerad etableringsersättning vid frånvaro på grund av vård av barn eller sjukdom. Motsvarande förslag finns i partimotion 2016/17:1068 av Jan Björklund m.fl. yrkande 13. Ökningen av anslaget motiveras av Liberalernas satsning för förbättrade villkor för familjeåterförening.

1:4 Ersättning för insatser för vissa nyanlända invandrare: Anslaget föreslås öka med 30 093 000 kronor i förhållande till vad regeringen föreslår. Ökningen motiveras av Liberalernas satsning för förbättrade villkor för familjeåterförening.

2:1 Diskrimineringsombudsmannen: Anslaget föreslås minska med 573 000 kronor i förhållande till regeringens förslag. Avvikelsen beror bl.a. på att Liberalerna föreslår en begränsning av pris- och löneomräkningen med 20 procent.

2:2 Åtgärder mot diskriminering och rasism m.m.: Inom ramen för det utökade anslaget på området som regeringen föreslår anser Liberalerna att en kompetenssatsning inom hbt-frågor bör göras riktad till sådana verksamheter

som kommuner och landsting ansvarar för. Motsvarande förslag finns i partimotion 2016/17:1079 av Jan Björklund m.fl. yrkande 2.

3:1 Särskilda jämställdhetsåtgärder: För att ytterligare stärka det jämställdhetspolitiska arbetet föreslår Liberalerna att anslaget ökas med 50 000 000 kronor i förhållande till regeringens förslag.

4:1 Åtgärder mot segregation: Liberalerna föreslår att anslaget ökas med 55 000 000 kronor i förhållande till regeringens förslag. Partiet vill återinföra och permanenta ett prestationsbaserat stimulansbidrag till kommuner och stadsdelar som aktivt arbetar med att förbättra situationen i utsatta områden samt inrätta ett nationellt råd som syftar till ett långsiktigt nationellt samverkansarbete och som har ett övergripande ansvar för att samla aktörer, sprida goda exempel och följa upp insatser som görs i utsatta områden. Liberalerna avvisar därmed regeringens anvisning om hur anslagsmedlen ska användas.

Nytt anslag Insatser mot hedersrelaterat våld och förtryck: Liberalerna anser att det krävs en ordentlig och långsiktig satsning mot hedersrelaterat våld och förtryck och föreslår att ett nytt anslag för detta ändamål förs upp på statens budget inom utgiftsområde 13. Partiet föreslår att det nya anslaget bestäms till 80 000 000 kronor för 2017. Partiet anser att det bör göras en nationell kartläggning av omfattningen av hedersrelaterat våld och förtryck, att det offentligas olika insatser mot hedersrelaterat våld ska utvärderas, att det bör ske en permanent nationell samordning av hedersfrågorna, att myndigheters arbete mot hedersrelaterat våld och förtryck ska stärkas och att det ska ges ökat stöd till organisationer som arbetar med hedersfrågor. Motsvarande förslag finns i partimotion 2016/17:1078 av Jan Björklund m.fl. yrkandena 1, 2 och 5–7.

Kristdemokraterna

I motion 2016/17:3348 av Désirée Pethrus m.fl. framför Kristdemokraterna att deras utgångspunkt för integrationspolitiken är att ge människor förutsättningar för att kunna ta ansvar för sitt eget liv. Det offentliga ska sträva efter goda levnadsvillkor för alla invånare samt skapa lika möjligheter för utveckling och förverkligande av livsprojekt. Integration handlar om att ta vara på det humankapital som i dag söker sig till Sverige. Kristdemokraterna anser att mottagandet av asylsökande redan från ankomst behöver vara proaktivt i syfte att inleda integrationsprocessen i Sverige, och föreslår därför ett asylprogram för att underlätta etableringen i Sverige (se utg.omr. 8).

I motionen lämnar Kristdemokraterna förslag om en annan fördelning av anslagen inom utgiftsområde 13 för 2017 än regeringen (yrkande 1). Förslaget innebär att de sammanlagda anslagen understiger regeringens förslag med 1 301 859 000 kronor och att sex anslag bestäms till en annan nivå än vad regeringen föreslagit. Ett nytt anslag föreslås för 2017 (Omställningsfond). Kristdemokraterna redovisar följande förändringar i förhållande till regeringen.

1:1 Etableringsåtgärder: Kristdemokraternas förslag innebär att anslaget minskas med 135 000 000 kronor i förhållande till regeringens förslag.

1:2 Kommunersättning vid flyktmottagande: Kristdemokraternas förslag innebär att anslaget minskas med 400 000 000 kronor i förhållande till regeringens förslag. Partiet föreslår att schablonersättningen till kommuner justeras och att en prestationsbaserad ersättning till de trettio kommuner som har det högsta mottagandet återinförs. Motsvarande förslag finns i motion 2016/17:3348 yrkandena 6 och 7.

1:3 Etableringsersättning till vissa nyanlända invandrare: Anslaget är enligt Kristdemokraternas förslag 600 000 000 kronor lägre än regeringens förslag. Kristdemokraterna föreslår att etableringsersättningen ska sänkas med 35 kronor per dag. Vidare föreslår partiet att det ska vara möjligt att arbeta utan avräkning mot etableringsersättningen upp till 3 000 kronor brutto i månaden. Motsvarande förslag finns i motion 2016/17:3348 yrkandena 3 och 5.

1:4 Ersättning för insatser för vissa nyanlända invandrare: Kristdemokraterna föreslår att anslaget minskas med 376 000 000 kronor i förhållande till regeringens förslag. Avvikelsen beror bl.a. på att partiet avvisar regeringens satsning på främjande- och utvecklingsinsatser i samband med s.k. snabbspår.

2:1 Diskrimineringsombudsmannen: Kristdemokraterna föreslår att anslaget minskas med 859 000 kronor i förhållande till regeringens förslag. Avvikelsen beror bl.a. på att Kristdemokraterna föreslår en begränsning av pris- och löneomräkningen med 30 procent.

4:1 Åtgärder mot segregation: Anslaget på 50 000 000 kronor föreslås inte inrättas.

Nytt anslag Omställningsfond: Regeringens aviserade förändringar av ersättningarna till kommunerna för boende till ensamkommande barn och unga anser Kristdemokraterna vara i allt väsentligt riktiga, men infasningen av dem riskerar enligt partiet att på ett orimligt sätt drabba kommuner som tagit ett stort ansvar. För att mildra effekterna för de kommuner som har det högsta mottagandet av ensamkommande barn föreslår Kristdemokraterna att ett nytt anslag för kostnader för omställning förs upp på statens budget inom utgiftsområde 13. Partiet föreslår att anslaget bestäms till 260 000 000 kronor för 2017. Motsvarande förslag finns i motion 2016/17:3348 yrkande 8.

Utskottets ställningstagande

Nyanlända invandrades etablering

Flyktingsituationen i Sverige, särskilt med den snabba och dramatiska ökningen av antalet personer som sökte sig till Sverige andra halvåret 2015, har inneburit och innebär fortfarande stora utmaningar för det svenska samhället. Det finns enligt utskottet all anledning att framhålla och vara stolt över de insatser som gjorts av det offentliga, av enskilda och av ideella organisationer under den exceptionella och mycket ansträngda situation som

varit och alltjämt råder. Som regeringen konstaterat var emellertid den svenska migrationspolitiken i behov av förändring för att hantera de kraftigt förändrade förutsättningarna. Situationen får fortfarande betraktas som ansträngd, men utskottet kan konstatera hur vidtagna åtgärder inom det migrationspolitiska området har gjort att det nu råder bättre ordning och reda i det svenska flyktningmottagandet och därmed förbättrade möjligheter att fokusera på nyanlända invandrades etablering.

Sverige har en demografisk utmaning framför sig i och med en åldrande befolkning. Liksom regeringen vill utskottet framhålla den potential och den möjlighet att investera i framtiden som invandringen till landet innebär. Enligt utskottet är en av de allra viktigaste frågorna i dag att inte försumma nyanländas resurser, utan att ta till vara dessa och skapa förutsättningar för alla att vara med och bidra till vår gemensamma framtid. Den enda vägen framåt är enligt utskottet att kraftsamla för ett väl fungerande mottagande och en förbättrad etablering och bygga ett samhälle som håller ihop.

En grundförutsättning för nyanlända invandrades etablering är att ansvarsfördelningen mellan berörda aktörer i övergången från asylprövning till bosättning och etablering är tydlig och ändamålsenlig. Mottagande och etablering spänner över flera olika politikområden, och enligt utskottet är behovet stort av samordning mellan berörda områden för att skapa jordmån för en effektiv etablering. Mycket har gjorts, men mycket återstår också att göra. Centrala områden att fokusera på framöver är enligt utskottet bostadsförsörjningen, skolan, effektivisering av etableringsuppdraget och fler vägar in på arbetsmarknaden.

För en framgångsrik etablering av nyanlända invandrare är ett bra mottagande i kommunerna av yttersta vikt att få till. Utskottet anser i likhet med regeringen att rimliga planeringsförutsättningar för kommunerna måste säkerställas. Den nya anvisningslagen för bosättning som trädde i kraft den 1 mars 2016 leder enligt utskottet förhoppningsvis till en jämnare fördelning av nyanlända mellan landets kommuner, och till att kommuner som har goda förutsättningar för etablering tar emot nyanlända i större utsträckning än tidigare. Utskottet vill understryka att mottagandet av nyanlända invandrare är ett gemensamt ansvar för hela Sverige. Ett jämnare mottagande är också av betydelse för att motverka social och etnisk boendesegregation.

Den kraftiga ökningen av antalet ensamkommande barn och unga som sökte asyl i Sverige under 2015 innebär stora utmaningar i många kommuner och har visat på det nödvändiga i att reformera ersättningssystemet för denna grupp av asylsökande. En promemoria om ett nytt ersättningssystem för mottagandet av ensamkommande barn och unga har tagits fram inom Arbetsmarknadsdepartementet (A2016/01307/D). Det föreslagna ersättningssystemet innebär bl.a. att kommunerna i normalfallet kommer att ersättas med ett schablonbelopp som utgår från individens ålder och som inte varierar beroende på boendeform. Beredningen av förordningsändringar pågår inom Regeringskansliet, och ändringarna beräknas träda i kraft den 1 juli 2017. Utskottet noterar och välkomnar att regeringen tillskjuter medel för 2017 för

att hantera de tillfälligt högre kostnader som införandet av ett nytt system beräknas föra med sig.

Ett steg på vägen mot ett mer flexibelt system togs den 1 januari 2016 genom införandet av en ny placeringsform, stödboende, som ett komplement till placeringsformerna hem för vård och boende (HVB) och familjehem, men i likhet med regeringen anser utskottet att mer måste till för att dämpa kostnadsutvecklingen och ge kommunerna bättre planeringsförutsättningar att utföra sitt uppdrag. Utskottet bedömer att de aviserade förändringarna av ersättningssystemet för ensamkommande barn och unga kommer att leda till förbättrade ekonomiska drivkrafter för kostnadseffektiva boenden och därmed också leda till en mer ansvarsfull användning av skattemedel.

I sammanhanget bör även uppmärksammas det uppdrag som regeringen i november 2015 gav en särskild utredare om att se över systemet för mottagande och bosättning och föreslå åtgärder för att skapa ett mer sammanhållet system (dir. 2015:107). Utredaren ska bl.a. lämna förslag till förbättringar av systemet för statlig ersättning till kommuner och landsting. Uppdraget ska delredovisas senast den 16 januari 2017 och slutredovisas senast den 31 oktober 2017. Utskottet ser fram emot att under nästa år ta del av utredningens förslag.

Utskottet vill på tal om kommunernas mottagande av asylsökande och nyanlända också lyfta fram den resursförstärkning om 10 miljarder kronor som regeringen föreslår i budgetpropositionen för 2017 för att ge kommunsektorn långsiktiga förutsättningar att utveckla välfärden utifrån lokala behov (se utg.omr. 25). Utskottet välkomnar denna förstärkning och ser positivt på att förstärkningen inledningsvis i viss del ska fördelas med hänsyn till antalet asylsökande och nyanlända.

Utskottet instämmer i regeringens uppfattning att arbete är den främsta nyckeln till nyanlända invandrares etablering i Sverige. Arbete ger, förutom egenförsörjning, möjligheter att utveckla kunskaperna i det svenska språket och om det svenska samhället. Arbete bidrar också till ett utökat socialt nätverk. De närmaste åren kommer i hög grad att präglas av att många nyanlända ska etablera sig i Sverige, och utskottet ser hur behovet är stort av att underlätta de nyanländas inträde på arbetsmarknaden.

Det stora antalet asylsökande under senare år innebär att antalet deltagare i Arbetsförmedlingens etableringsuppdrag väntas öka kraftigt under 2017 och 2018. I likhet med regeringen konstaterar utskottet att det är viktigt att Arbetsförmedlingen ges förutsättningar att möta den stora ökningen av deltagare och att arbetet med att öka andelen som går vidare till arbete eller utbildning efter etableringsuppdraget intensifieras. Arbetsförmedlingens generaldirektör Mikael Sjöberg redogjorde vid sitt besök i utskottet den 20 oktober 2016 för den s.k. förnyelseresa som påbörjats inom myndigheten med det övergripande målet att öka kund- och samhällsnyttan. Utskottet konstaterar att det är ett svårt uppdrag som Arbetsförmedlingen har framför sig, men att myndigheten bedriver ett aktivt förändringsarbete och tycks ha vänt in på rätt spår. Etableringsinsatserna behöver bli effektivare genom ökad

kvalitet och individanpassning, och utskottet välkomnar därför det resurstillskott som regeringen föreslår till Arbetsförmedlingen i budgetpropositionen för 2017 i syfte att säkerställa kvalitet och förbättrade möjligheter till fördjupat stöd utifrån individuella behov (se utg.omr.14).

Det är också angeläget att skapa bättre långsiktiga förutsättningar för att Arbetsförmedlingen ska kunna arbeta mer effektivt med etableringsuppdraget, och samtidigt skapa en bättre balans mellan deltagarnas möjligheter och skyldigheter. Förslag till ny utformning av regelverket för etableringsuppdraget lämnas i promemorian Ett nytt regelverk för nyanlända invandrades etablering i arbets- och samhällslivet (Ds 2016:35), vilken har remitterats och för närvarande bereds inom Regeringskansliet. Utskottet välkomnar regeringens ambition om att göra regleringen av nyanländas etablering mer lik det arbetsmarknadspolitiska regelverket i övrigt. Utskottet delar också regeringens bedömning att den som inte deltar i de insatser som bedömts vara nödvändiga för att få ett arbete inte bör ha rätt till hela eller delar av sin ersättning.

Många nyanlända är i yrkesverksam ålder och har såväl utbildning som erfarenhet som i större utsträckning bör tas till vara, inte minst inom områden där det råder brist på arbetskraft. Tidig kompetenskartläggning är ett viktigt verktyg för att korta vägarna till arbete, och utskottet välkomnar att satsningen på Arbetsförmedlingens arbete med kompetenskartläggning fortsätter. Validering är ett annat viktigt redskap för att snabbare kunna komma i arbete, och även här välkomnar utskottet att satsningen på validering inom etableringsuppdraget fortsätter (se utg.omr. 14). Utskottet noterar också den nationella delegation som regeringen tillsatte i november 2015 med uppdrag att under perioden 2015–2019 följa, stödja och driva på ett samordnat utvecklingsarbete inom valideringsområdet på den nationella och lokala nivån (dir. 2015:120).

Det är genom att synliggöra och erkänna människors kunskaper och kompetens som tiden i utbildning kan förkortas eller vägen till jobb bli rakare för såväl utrikes som inrikes födda. Utskottet välkomnar regeringens förstärkning av satsningen på s.k. snabbspår, dvs. snabbare vägar in på arbetsmarknaden för nyanlända invandrare som har utbildning eller yrkeserfarenhet som efterfrågas i Sverige. Utskottet noterar här att OECD i sin rapport International Migration Outlook 2016 tar upp snabbspåren i Sverige som ett gott exempel på hur man kan arbeta för att fånga upp nyanländas kompetens.

Även i den handlingsplan för integration av tredjelandsmedborgare (KOM(2016) 377) som EU-kommissionen presenterade i juni 2016 omnämns snabbspår in på arbetsmarknaden som ett gott exempel. När det gäller handlingsplanen ser utskottet, i likhet med regeringen, positivt på att kommissionen tar ett samlat grepp över hur integrationen av tredjelandsmedborgare kan förbättras i medlemsstaterna bl.a. genom ett ökat kunskaps- och erfarenhetsutbyte. Utskottet kan konstatera att de frågor och

utvecklingsområden som tas upp i handlingsplanen ligger väl i linje med redan pågående eller beslutade insatser i Sverige.

För att åstadkomma en snabbare etablering är det vidare enligt utskottet viktigt att främja arbetsgivarnas benägenhet att anställa nyanlända. Ett viktigt verktyg i detta sammanhang är subventionerade anställningsformer. Utskottet välkomnar de förändringar av nystartsjobben och extratjänster som aviseras av regeringen i budgetpropositionen för 2017 som innebär att subventionen i nystartsjobb för nyanlända ökar och att extratjänsterna möjliggörs för nyanlända (se utg.omr. 14).

Utskottet har huvudsakligen uppehållit sig vid etableringsåtgärder riktade till personer som har beviljats uppehållstillstånd, men vill också understryka det angelägna i att, särskilt i det ansträngda läge som råder med långa väntetider i mottagningssystemet, säkerställa meningsfulla insatser för asylsökande. Genom att ta till vara tiden då den enskilde befinner sig i asyprocessen kan vägarna till en framtida etablering för den som får uppehållstillstånd kortas. Utskottet noterar med tillfredsställelse att regeringen gör omfattande satsningar på etableringsfrämjande åtgärder under asyltiden (se t.ex. utg.omr. 1 och utg.omr. 8). Det är med gillande som utskottet konstaterar att regeringen för en politik som främjar möjligheterna för organisationer i det civila samhället att bidra med insatser. Utskottet noterar i sammanhanget att det inom Regeringskansliet har tagits fram en promemoria som bl.a. behandlar frågor om tidiga insatser (Ändringar i fråga om sysselsättning för asylsökande och kommunplacering av ensamkommande barn, Ds 2016:21). Frågan om etableringsfrämjande insatser är även föremål för överväganden inom den ovan nämnda Mottagandeutredningen (dir. 2015:107).

När det gäller oppositionspartiernas alternativa anslagsförslag vill utskottet börja med att markera mot Sverigedemokraternas kraftiga nedskärningar. Partiets besparingar inom området, där ett antal anslag reduceras kraftigt eller helt sonika tas bort i sin helhet, visar enligt utskottet på att Sverigedemokraternas tal om att vara ett ansvarstagande parti inte är annat än tomma ord. I motsats till Sverigedemokraterna välkomnar utskottet att människor med andra erfarenheter och kunskaper ges möjlighet att bidra såväl kulturellt som ekonomiskt till vår gemensamma framtid.

I övrigt konstaterar utskottet att det finns en samsyn över partigränserna om behovet av att åstadkomma ett fungerande mottagande och en effektivare etablering av nyanlända invandrare, men att tillvägagångssätten för att göra det skiljer sig åt.

Utskottet bedömer att regeringens förslag är det som sammantaget ger bäst förutsättningar för att få till stånd en bättre etablering av nyanlända invandrare på arbetsmarknaden och i samhällslivet. Utskottet anser att regeringens förslag på området är väl avvägda och ställer sig därmed bakom de satsningar som regeringen föreslår på området nyanlända invandras etablering.

Diskriminering

Liksom regeringen vill utskottet se ett Sverige som håller ihop och där alla människor erkänns för vilka de är, får rätt att definiera sig själva samt har tillgång till lika rättigheter och möjligheter. I budgetpropositionen för 2017 anför regeringen att diskrimineringen är utbredd inom olika samhällsområden. Utskottet delar därmed regeringens slutsats att det krävs fortsatta krafttag mot diskriminering, rasism och liknande former av fientlighet, samt ytterligare åtgärder för lika rättigheter och möjligheter för hbtq-personer för att uppnå ett samhälle fritt från diskriminering. I ett öppet och solidariskt samhälle är det en självklarhet att den som utsatts för diskriminering får hjälp att hävda sina rättigheter. Men det krävs också ett aktivt arbete för att motverka diskriminerande strukturer. För att säkerställa detta krävs insatser av olika aktörer på alla nivåer i samhället. Det behöver bedrivas ett aktivt arbete på regional och lokal nivå i hela landet. Utskottet ser här fram emot slutredovisningen från Utredningen om bättre möjligheter att motverka diskriminering (dir. 2014:10, dir. 2015:129) som har i uppdrag att föreslå hur arbetet mot diskriminering kan organiseras och effektiviseras. Enligt utredningsdirektiven är syftet med utredningen att ge förslag som säkerställer goda förutsättningar för personer som utsätts för diskriminering att ta till vara sina rättigheter. Uppdraget ska redovisas senast den 16 december 2016.

Idén om ett Sverige som håller ihop bygger också på värnandet av ett öppet samhälle, där en mångfald av synsätt, åsikter och perspektiv kan komma till uttryck. Utskottet delar regeringens bedömning att det demokratiska samtalet i det offentliga rummet bäst skyddas genom förebyggande insatser mot hat och hot. I budgetpropositionen för 2017 föreslår regeringen att medel avsätts för en förlängning av satsningen Ett Sverige som håller ihop. Utskottet instämmer i regeringens bedömning att satsningen behöver fortsätta och att den bör vara långsiktig för att genomgripande resultat ska kunna nås. Vid utskottets sammanträde den 4 oktober 2016 redogjorde statsrådet Alice Bah Kuhnke för regeringens förslag i denna del i budgetpropositionen för 2017. Utskottet välkomnar de satsningar som regeringen föreslår inom utgiftsområde 13 och noterar samtidigt att regeringen även lämnar förslag till satsningar för ett Sverige som håller ihop inom andra utgiftsområden (se utg.omr. 1 och utg.omr. 17).

Enligt utskottet kan rasism och hatbrott aldrig accepteras i ett demokratiskt samhälle. Arbetet för att förebygga och motverka rasism och liknande former av fientlighet och hatbrott har ytterst till syfte att värna principen om alla människors lika värde och rättigheter. Inom ramen för den nationella plan mot rasism, liknande former av fientlighet och hatbrott som regeringen beslutade den 24 november 2016 kommer ytterligare åtgärder att vidtas för att säkerställa ett långsiktigt och systematiskt arbete. Utskottet välkomnar att regeringen tar krafttag på detta område.

Att det finns ett starkt lagstadgat skydd mot diskriminering är vidare grundläggande för att skapa ett samhälle fritt från diskriminering. Utskottet noterar därför med tillfredsställelse att regeringen anger att den kommer att

fortsätta att arbeta för att stärka skyddet mot diskriminering, bl.a. när det gäller bristande tillgänglighet. Utskottet noterar att ett förslag om utvidgat skydd mot diskriminering i form av bristande tillgänglighet har remitterats (Ds 2016:26).

Hbtq-personer har länge varit och är alltjämt utsatta för diskriminering och kränkningar. Samtidigt som utvecklingen har varit positiv och förändringar till det bättre skett under de senaste åren behöver enligt utskottet nya steg tas för att säkra lika rättigheter och möjligheter för homosexuella, bisexuella, transpersoner och queera. Utskottet välkomnar därför att regeringen i budgetpropositionen för 2017 föreslår ökade medel och förstärker det arbete som påbörjats inom ramen för den nationella strategin för lika rättigheter och möjligheter oavsett sexuell läggning, könsidentitet eller könsuttryck.

När det gäller oppositionspartiernas alternativa anslagsförslag saknar utskottet helt förståelse för Sverigedemokraternas förslag om att lägga ned Diskrimineringsombudsmannen (DO). Utskottet avvisar bestämt detta förslag och menar att DO har en viktig roll i arbetet för att motverka diskriminering. Utskottet konstaterar vidare att både Moderaterna och Centerpartiet vill minska de sammanlagda utgifterna på diskrimineringsområdet med, i sammanhanget, betydande belopp i förhållande till de förslag till anslagsramar som regeringen lämnat i budgetpropositionen. Det är enligt utskottet förvånande att de båda partierna väljer att prioritera ned arbetet för ett samhälle fritt från diskriminering.

Mot bakgrund av det ovan anförda ställer sig utskottet bakom de satsningar på diskrimineringsområdet som regeringen föreslår. Förslagen är väl avvägda och det finns enligt utskottet ingen anledning att avvika från regeringens förslag.

Jämställdhet

Målet för jämställdhetspolitiken är att kvinnor och män ska ha samma makt att forma samhället och sina egna liv. Jämställdhetspolitiken syftar till att flickor och pojkar och kvinnor och män ska ges förutsättningar att utvecklas utan att hindras av strukturer, fördomar och stereotypa föreställningar. I det sammanhanget är det enligt utskottet viktigt att uppmärksamma att även andra identiteter, faktorer och maktordningar påverkar levnadsvillkor och förutsättningar för olika grupper av kvinnor och män. Jämställdhet är enligt utskottet inte bara ett eget politikområde utan ett tankesätt som måste påverka all politik. Utskottet är därför mycket stolt över att Sverige har en feministisk regering som aktivt verkar för att uppnå jämställdhet mellan kvinnor och män inom alla samhällsområden. Det är endast med ett jämställdhetsperspektiv integrerat i politiken som ett långsiktigt hållbart samhälle kan formas.

Jämställdhetsintegrering är enligt utskottet en grundläggande förutsättning för att genomföra de jämställdhetspolitiska målen, och utskottet noterar med tillfredsställelse att regeringen ihärdigt fortsätter det påbörjade arbetet med att stärka jämställdhetsintegrering på alla departement och berörda myndigheter. Utskottet noterar bl.a. det beslut regeringen fattade den 22 juni 2016 om hur

Regeringskansliet ska arbeta för att jämställdhetsintegrera sin verksamhet 2016–2020 (S2016/01917/JÄM). Jämställdhetsintegreringen ges därmed ytterligare tyngd och tydlighet i Regeringskansliets hela verksamhet. Detta märks inte minst i budgetpolitiken genom regeringens tillämpning av jämställdhetsbudgetering, dvs. att ett jämställdhetsperspektiv ska integreras på alla nivåer i budgetförfarandet. Jämställdhet är en del av problemlösningen för många av samhällets utmaningar, och det är enligt utskottet oerhört viktigt att arbetet med jämställdhetsintegrering fördjupas och utvecklas.

Utskottet vill kraftfullt betona att mäns fysiska, sexuella och psykiska våld mot flickor och kvinnor är ett allvarligt hinder för jämställdhet och för kvinnors och flickors fulla åtnjutande av mänskliga rättigheter. Det är av största vikt att arbetet med att förebygga och bekämpa mäns våld mot kvinnor fortsätter och intensifieras. Utskottet anser liksom regeringen att det är oerhört viktigt att det civila samhällets organisationer får stöd för att utföra sin verksamhet riktad till dem som utsätts för våld. De ideella tjej- och kvinnojourerna utför ett betydelsefullt arbete med stöd och skydd till kvinnor som har utsatts för våld och utskottet ställer sig bakom regeringens betydande satsning på att stärka jourernas arbete. Utskottet ställer sig också bakom regeringens avsikt att fortsätta att stödja de organisationer som arbetar för att utveckla brottsofferverksamhet riktad till homosexuella, bisexuella och transpersoner som utsatts för våld i en nära relation.

Det finns stora utmaningar vad gäller mäns våld mot kvinnor, hedersrelaterat våld och förtryck samt i arbetet mot prostitution och människohandel för sexuella ändamål. Utskottet välkomnar skrivelse 2016/17:10 Makt, mål, myndighet – feministisk politik för en jämställd framtid, som regeringen överlämnade till riksdagen den 17 november 2016. I skrivelsen presenterar regeringen inriktningen av jämställdhetspolitiken med en organisation för genomförande, ett system för uppföljning, en tioårig nationell strategi för att förebygga och bekämpa mäns våld mot kvinnor samt en ny delmålsstruktur. Regeringen anger i skrivelsen att den 2018 avser att inrätta en jämställdhetsmyndighet. Skrivelsen kommer att beredas av utskottet i ett senare betänkande.

Samhällets arbete har hitintills tenderat att hantera våldets konsekvenser snarare än dess orsaker, och det är med tillfredsställelse som utskottet konstaterar att regeringen i den nationella strategin för att förebygga och bekämpa mäns våld mot kvinnor lägger tydligare fokus på förebyggande arbete och särskilt betonar behovet av ett bredare och mer konstruktivt engagemang av män och pojkar än tidigare. Utskottet välkomnar den kraftfulla satsning som regeringen gör i budgetpropositionen för 2017 för att finansiera åtgärder inom ramen för strategin.

Många påbörjade och genomförda insatser har bidragit till att utveckla arbetet inom jämställdhetspolitiken, men utskottet vill betona att mer behöver göras för att jämställdhet mellan kvinnor och män ska uppnås, t.ex. vad gäller ekonomisk jämställdhet och jämn fördelning av makt och inflytande samt det obetalda hem- och omsorgsarbetet. Utskottet instämmer i regeringens

bedömning att mäns och pojkars delaktighet i arbetet för jämställdhet är en förutsättning för att arbetet på samtliga jämställdhetspolitiska delområden ska kunna utvecklas. Inte minst gäller detta strävan efter en jämn fördelning av obetalt hem- och omsorgsarbete och insatser som syftar till att mäns våld mot kvinnor ska upphöra.

I likhet med regeringen konstaterar utskottet att det trots ett mångårigt arbete för att stärka förutsättningarna för jämställdhet fortfarande råder olika förutsättningar för kvinnor och män för att komma ut, stanna kvar och utvecklas i arbetslivet och som företagare samt att förena arbete och familj. Det är angeläget med en tydlig och kraftfull ambitionshöjning i det strategiska arbetet för att närma sig målet om ekonomisk jämställdhet och för att kvinnor och män ska ha samma möjligheter och villkor i fråga om utbildning och betalt arbete som ger ekonomisk självständighet livet ut.

Utskottet välkomnar det arbete som regeringen aviserat i budgetpropositionen för 2017 om att genomlysna betydelsen av skattesystemets utveckling ur ett jämställdhetsperspektiv och som ska vara avslutat senast 2018. Vidare noterar utskottet den utredning som regeringen har tillsatt för att göra en översyn av reglerna för föräldraledighet och föräldraförsäkring som ska slutredovisas senast den 1 oktober 2017 (dir 2016:10). I uppdraget ligger att föreslå åtgärder för att föräldraförsäkringen i högre grad än i dag ska bidra till jämställdhet på arbetsmarknaden och ett jämställt föräldraskap.

Utskottets uppfattning är sammanfattningsvis att regeringens föreslagna satsningar och avsatta medel på området jämställdhet är väl avvägda och driver på utvecklingen i riktning mot de jämställdhetspolitiska målen. Utskottet ställer sig bakom regeringens satsningar.

Åtgärder mot segregation

En grundsten i den svenska modellen är ett hållbart samhälle som håller ihop. Klyftorna och segregationen har emellertid tillåtits växa under lång tid och allt fler personer kan betraktas ha en ekonomiskt utsatt situation i Sverige. I likhet med regeringen anser utskottet att det krävs långsiktiga reformer för att bryta segregationen, såsom investeringar i jobb, utbildning, boende, välfärd och jämlikhet. Utskottet välkomnar regeringens initiativ till ett långsiktigt reformprogram med syftet att lyfta socialt utsatta områden och att bryta segregationsmekanismer och ser i likhet med regeringen behov av bättre samordning av verksamheter som syftar till att minska segregationen i samhället.

Utskottet ställer sig bakom regeringens förslag på området åtgärder mot segregation.

Sammanfattande ställningstagande

Utskottet tillstyrker regeringens förslag om anslagsfördelning inom utgiftsområde 13 för 2017 (prop. 2016/17:1 utg.omr. 13 punkt 1), liksom förslaget om bemyndiganden för regeringen att under 2017 ingå ekonomiska

åtaganden som innebär behov av framtida anslag (prop. 2016/17:1 utg. omr. 13 punkt 2). Utskottet avstyrker samtliga motioner.

Reservation

Anslag inom utgiftsområde 13 (SD)

av Sven-Olof Sällström (SD) och Magnus Persson (SD).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut borde ha följande lydelse:

a) Anslagen för 2017

Riksdagen anvisar anslagen för 2017 inom utgiftsområde 13 enligt reservanternas förslag i bilaga 6.

Därmed bifaller riksdagen motionerna
2016/17:1396 av Richard Jomshof (SD),
2016/17:1769 av Richard Jomshof m.fl. (SD) yrkandena 14–18 och
2016/17:2476 av Paula Bieler m.fl. (SD),
bifaller delvis proposition 2016/17:1 utgiftsområde 13 punkt 1 och avslår motionerna

2016/17:1068 av Jan Björklund m.fl. (L) yrkande 13,
2016/17:1078 av Jan Björklund m.fl. (L) yrkandena 1, 2 och 5–7,
2016/17:1079 av Jan Björklund m.fl. (L) yrkande 2,
2016/17:3078 av Elisabeth Svantesson m.fl. (M) yrkandena 11 och 27,
2016/17:3079 av Elisabeth Svantesson m.fl. (M) yrkandena 9 och 25,
2016/17:3265 av Elisabeth Svantesson m.fl. (M) yrkandena 1–6,
2016/17:3288 av Andreas Norlén m.fl. (M) yrkande 6,
2016/17:3348 av Désirée Pethrus m.fl. (KD) yrkandena 1, 3 och 5–8,
2016/17:3372 av Anna Kinberg Batra m.fl. (M) yrkandena 11 och 15,
2016/17:3414 av Johanna Jönsson m.fl. (C) och
2016/17:3486 av Fredrik Malm m.fl. (L).

b) Bemyndiganden om ekonomiska åtaganden

Riksdagen bemyndigar regeringen att under 2017 ingå ekonomiska åtaganden som inklusive tidigare gjorda åtaganden medför behov av framtida anslag på högst de belopp och inom den tidsperiod som anges i reservanternas förslag i bilaga 7.

Därmed bifaller riksdagen delvis proposition 2016/17:1 utgiftsområde 13 punkt 2.

Ställningstagande

I Sverigedemokraternas budget för 2017 stakar vi ut våra viktigaste visioner för de kommande åren. Vi visar att det inte måste finnas någon motsättning mellan ekonomisk tillväxt och sysselsättning å den ena sidan och allmän välfärd, trygghet och socialt ansvarstagande å den andra sidan. Utgiftsområde 13 omfattar satsningar på etablering av nyanlända invandrare, mot

diskriminering och för jämställdhet. Sverigedemokraterna har under lång tid påtalat brister inom samtliga dessa områden och hur politiken utformats. I grund och botten handlar politiken på dessa områden om likabehandling, dvs. att vare sig kön, härkomst eller annan bakgrund ska påverka hur en person uppfattas och behandlas. Det är för oss också en självklarhet att detta måste vara det fundament på vilket politiska reformer och satsningar vilar.

Sverigedemokraterna gör under området nyanlända invandrades etablering omfattande nedskärningar. Av anslaget 1:1 behålls endast en smärre del, avsedd att gå till informationsinsamling och uppföljning av hur väl personer med uppehållstillstånd etableras i Sverige. Anslaget 1:2 Kommunersättningar vid flyktningmottagande minskar i paritet med de minskade mottagningsnivåer som följer av partiets politik på det migrationspolitiska området. I praktiken innebär det att anslaget endast finns kvar för att fullfölja de åtaganden gentemot kommuner som dimensionerat sitt mottagande efter de förutsättningar som gällt då staten lovat ersättningar i upp till 24 månader, samt för att erbjuda smärre ersättningar till de kommuner som kommer att ta emot flyktingar fram till dess att svenskt asylmottagande beräknas upphöra. Anslagen 1:3 Etableringsersättning till vissa nyanlända invandrare, 1:4 Ersättning för insatser för vissa nyanlända invandrare och 1:5 Hemutrustningslån avskaffas i sin helhet redan 2017.

Vi ställer inte upp på den integrationspolitik som förts hittills, där statliga medel går till exempelvis föreningar baserade på etnicitet och särskilda möjligheter som endast personer födda utanför Sverige kan ta del av. De tre anslagen ovan vilka vi omedelbart vill avskaffa är alla av sådan karaktär. I stället bygger vår politik på att skapa ett samhälle för samtliga invånare, där den som kommer till vårt land också förväntas, och därigenom ges möjlighet att, bli en del av vårt samhälle. De reformer vi gör inom andra områden, satsningar för en balanserad arbetsmarknad, en stark välfärd och ett levande näringsliv, kommer samtliga invånare till del och bygger ett sammanhållet Sverige.

Vi välkomnar regeringens insikter om att ett bredare grepp om segregationsbrytande politik är nödvändigt, men då vi samtidigt anser att detta arbete främst präglas av satsningar inom andra utgiftsområden avvisar vi regeringens förslag om ett nytt anslag 4:1 Åtgärder mot segregation. Sverigedemokraternas politik, med sin bas i socialkonservatism och nationalism, har i stället sitt fokus på att ge ett så starkt fundament som möjligt för det svenska samhället. Vi värdesätter sammanhållande band mellan medborgarna och vi erkänner ett behov av gemenskap, för såväl den enskilde som samhället i stort. I vårt Sverige är det en självklarhet att samtliga medborgare känner delaktighet i samhället, varför vi föreslår reformer som syftar till att stärka det kulturella kittet i samhället och kulturens sammanfogande roll (se utg.omr. 17).

Även för anslagen i fråga om diskriminering gör Sverigedemokraterna nedskärningar. Vi vill att Diskrimineringsombudsmannen läggs ned. Det är vår analys att myndigheten fungerat bristfälligt och bidragit till rättsosäkerhet inom detta rättsområde då flertalet fall lösts genom förlikning i stället för att

prövas rättsligt. Under de år som myndigheten existerat har den också flertalet gånger kritiserats för att verka opinionsbildande snarare än som en stödinsats för dem som är i behov av hjälp vid rättsliga tvister. Arbetet med myndighetens nedläggning bör påbörjas under 2017 och anslaget 2:1 halveras i samband med detta, för att upphöra helt under 2018.

Det tredje området inom utgiftsområdet är jämställdhet. Sverigedemokraterna presenterar i budgetförslaget breda satsningar för jämställdhet mellan kvinnor och män. Dessa åtgärdsförslag riktar in sig på de problem som drabbar män och kvinnor i olika hög grad på arbetsplatsen, i offentliga utrymmen eller i hemmet. Eftersom vi adresserar problemen i sak sorterar satsningarna också under andra utgiftsområden. Inom utgiftsområde 13 anslag 3:1 välkomnar vi regeringens permanentade tillskott till kvinnojourer om 100 miljoner kronor, men vi väljer att vika 50 miljoner av dessa till specifikt arbete med jourer för personer som utsatts för hedersrelaterat våld och förtryck. Dessutom tillför vi anslaget ytterligare 50 miljoner kronor ämnade åt särskilda satsningar för kvinnofrid. Vidare anser vi att det bör ske satsningar för att säkerställa att det i varje kommun upprättas handlingsplaner och åtgärdsprogram speciellt framtagna för arbete mot hedersförtryck. En annan angelägen satsning på området är att öka och förlänga länsstyrelsernas uppdrag att främja och stödja insatser för att motverka hedersrelaterat våld.

Vidare föreslår vi att ett nytt anslag, Samhällsorientering och stöd till mottagande av kvotflyktingar, förs upp på statens budget inom utgiftsområde 13. Sverigedemokraterna förespråkar en flyktingpolitik där kvotflyktingar genom UNHCR ska prioriteras. I praktiken är partiets målsättning att flyktinghjälp ska ske i närområdet och att flyktingmottagandet i Sverige uteslutande ska ske genom UNHCR:s vidarebosättningssystem.

Mot bakgrund av det anförda tillstyrker vi Sverigedemokraternas förslag till anslagsfördelning inom utgiftsområde 13 och avstyrker regeringens och övriga partiers förslag.

Särskilda yttranden

1. Anslag inom utgiftsområde 13 (M)

Elisabeth Svantesson (M), Niklas Wykman (M), Christian Holm Barenfeld (M) och Erik Andersson (M) anför:

Eftersom riksdagsmajoriteten i första steget av budgetprocessen har gett budgetpolitiken en helt annan inriktning än den vi önskar avstår vi från att delta i beslutet och från att redovisa något formellt motförslag när det gäller anslagsfördelningen inom utgiftsområde 13. Vårt budgetalternativ bör ses som ett sammanhållet paket där någon eller några delar inte kan brytas ut och behandlas isolerat. Vi vidhåller vår uppfattning och anser att anslagen inom utgiftsområde 13 borde ha begränsats med 89 miljoner kronor på det sätt som framgår i Moderaternas motion 2016/17:3265.

Sverige beskrivs ofta som ett av världens bästa länder att leva och växa upp i. Men vi behöver göra mer för att fortsätta utvecklas i samma höga takt som vi gjort historiskt. Sverige utmanas av ett nytt och växande utanförskap som snart omfattar motsvarande 1 miljon människor, av skolresultat som sjunker och av otrygghet i alltför många områden. Många människor lever ett bra liv i Sverige med jobb, familj och fritidssysslor. Men många människor lever i en annan verklighet. En verklighet där man aldrig fått sitt första jobb, där barnens skolgång inte fungerar och där samhällsgemenskapen brister. Så får det inte vara. Vårt samhälle ska inte svika någon.

Budgetpropositionen för 2017 visar tyvärr på en regering som är anmärkningsvärt nöjd, trots de utmaningar som människor ser omkring sig, och på en regering som verkar sakna en plan och en riktning. En regering som lånar i högkonjunktur och låter kostnaderna för bidrag och flyktingmottagande öka kraftigt. En regering som höjer trösklarna in på arbetsmarknaden genom högre skatter och utbyggda bidrag. En regering som inte tar skolans problem på allvar, säger nej till en timmes mer undervisningstid per dag och skjuter på förslaget om mer matematik i högstadiet. En regering som tar mer än den ger till företagen och som för en ineffektiv bostadspolitik. En regering som säger nej till ytterligare 2 000 poliser.

Vi moderater står för en annan väg. För att möta framtiden behövs en plan för ett starkare Sverige. Moderaternas mål är att öka välbståndet, tillväxten och tryggheten för alla i Sverige. De reformförslag vi presenterar är fokuserade på hur jobben ska bli fler och skolan ska bli bättre. Vi vill bryta utanförskapet och stärka incitamenten för att arbeta genom att stå upp för rimliga skattenivåer, investera i utbildning och infrastruktur och värna företagsklimatet. Fler i arbete är avgörande för att få mer kunskap i skolan, högre kvalitet i välfärden och ett starkare Sverige.

I det följande redovisas i sammanfattning innehållet i Moderaternas budgetförslag för utgiftsområde 13. En av utgångspunkterna för våra förslag är det växande utanförskapet där utrikes födda är en av grupperna som drabbas särskilt hårt. Bara hälften av de som kommit till Sverige som asylsökande har

ett jobb åtta år efter att uppehållstillstånd beviljats. Vägen till det första jobbet blir allt längre och många fastnar i bidragsberoende. För att möta detta nya utanförskap behövs reformer. Människor behöver rustas med kunskap och få bättre drivkrafter till jobb. Nya vägar till jobb måste fram. Insatser måste komma tidigt och hinder och onödig byråkrati måste bort. Alla i Sverige ska göra allt de kan för jobb och egen försörjning.

Moderaterna föreslår mot denna bakgrund en rad reformer inom utgiftsområde 13 för att förbättra etableringsinsatserna och ställa tydligare krav på individen. Arbetsförmedlingen har i dag genom etableringsuppdraget huvudansvaret för nyanländas etablering i Sverige. Under de två åren som etableringsuppdraget pågår ska de nyanlända delta i svenskundervisning, samhällsinformation och insatser för att komma i jobb. För nyanlända som har kort utbildning från hemlandet är denna period emellertid ofta för kort och insatserna som erbjudas är av skiftande kvalitet. Resultaten är talande. Tre månader efter att etableringsuppdraget har avslutats är det endast tre av tio som arbetar eller studerar. Endast en av tjugo har ett jobb utan anställningsstöd. Moderaterna vill därför att etableringstiden förlängs från dagens två år till tre år för de nyanlända i åldrarna 28 till 54 år som har kort utbildningsbakgrund motsvarande maximalt grundskola i nio eller tio år. En förlängning av etableringsuppdraget för denna grupp underlättar för kommunerna eftersom staten under en längre tid tar ansvar för individens insatser och försörjning. Moderaterna avvisar därmed en del av den höjning av schablonersättningen till kommuner för mottagandet av nyanlända som gjordes den 1 januari 2016.

Det ska alltid löna sig att gå från bidrag till arbete och ta det första jobbet. När etableringsreformen infördes fanns en jobbstimulans som innebar att den som hade arbete som aktivitet i sin etableringsplan kunde arbeta med lön under sex månader utan att etableringsersättningen minskade. Regeringen avskaffade beklagligt nog denna jobbstimulans. För att öka drivkrafterna till jobb under etableringstiden vill Moderaterna återinföra jobbstimulansen. Samtidigt bör aktivitetskraven skärpas under etableringstiden, och deltagande i insatser ska följas upp. Om en individ utan giltigt skäl inte deltar i etableringsinsatser ska ersättningen sänkas i större omfattning än vad som är fallet i dag. Moderaterna föreslår även att det avsätts särskilda medel för kombinerade utbildningar inom etableringsuppdraget där grundläggande vuxenutbildning varvas med svenska för invandrare och yrkesutbildning.

Sverige är enligt Moderaterna ett av världens mest jämställda länder. Men trots att vi har en hög sysselsättningsgrad bland kvinnor, en generös föräldraförsäkring och en väl utbyggd barnomsorg återstår mycket att göra innan samhället och arbetslivet är jämställt. Åtgärder behöver vidtas inom flera utgiftsområden. En stor jämställdhetsutmaning som Moderaterna adresserar inom utgiftsområde 13 är kvinnors arbetsrelaterade ohälsa. Sedan 1980-talet har kvinnor haft högre sjukfrånvaro än män, och skillnaderna fortsätter att öka. Fler kvinnor än män tvingas lämna arbetslivet i förtid på grund av ohälsa, och kvinnor uppger också i högre grad än män att de lider av såväl fysiska som psykiska arbetsrelaterade besvär. Moderaterna vill därför

öronmärka medel till Arbetsmiljöverket för att fortsätta arbetet med att förbättra kvinnors arbetsmiljö.

Ett annat område där utmaningarna kvarstår är arbetet mot hedersrelaterat våld och förtryck. Länsstyrelsen Östergötland har haft ett nationellt uppdrag för att förebygga hedersrelaterat våld och förtryck sedan 2005. Detta har bidragit till ett långsiktigt och strategiskt arbete. Inget talar för att behovet av omfattande insatser på detta område kommer att minska. Moderaternas uppfattning är snarare att ökade ansträngningar måste göras. Det uppdrag som Länsstyrelsen Östergötland har haft bör därför permanentas.

2. Anslag inom utgiftsområde 13 (C)

Annika Qarllsson (C) anför:

Eftersom riksdagsmajoriteten i första steget av budgetprocessen har gett budgetpolitiken en helt annan inriktning än den jag önskar avstår jag från att delta i beslutet och från att redovisa något formellt motförslag när det gäller anslagsfördelningen inom utgiftsområde 13. Centerpartiets budgetalternativ bör ses som ett sammanhållet paket där någon eller några delar inte kan brytas ut och behandlas isolerat. Jag vidhåller min uppfattning och anser att anslagen inom utgiftsområde 13 borde ha utökats med ca 146 miljoner kronor på det sätt som framgår i Centerpartiets motion 2016/17:3414.

Sverige behöver ett nytt ledarskap. Trots att vi är inne i en högkonjunktur, där fler jobb borde växa fram och sysselsättningen borde stiga, ökar tudelningen i samhället. Tudelningen finns mellan unga och äldre, mellan högutbildade och de som saknar gymnasieexamen samt mellan inrikes och utrikes födda. Tudelningen är också regional. Samtidigt som vissa orter växer och utvecklas har många mindre orter drabbats av neddragningar i globaliseringens, finanskrisens och lågkonjunktursens spår.

Regeringen har valt att föra en politik där underskotten ökar, trots att det är i goda tider som vi borde bygga skyddsvallar inför framtida lågkonjunkturer. De åtgärder som regeringen finansierar med dessa lånade pengar har, enligt regeringens egna expertmyndigheter, en obefintlig eller negativ effekt på arbetsmarknaden. Det är inte en ansvarsfull politik. Centerpartiet stakar genom sitt budgetförslag ut en annan riktning för Sverige och betonar särskilt ett antal frågor i sin budgetmotion.

Enligt Centerpartiet måste vikten av ekonomiskt ansvarstagande understrykas. I stället för regeringens ansvarslösa politik föreslår Centerpartiet en budget som redan nästa år är i balans och som når överskott åren därefter. För 2017 innebär budgeten en besparing med 11 miljarder kronor i förhållande till regeringens förslag.

En högprioriterad fråga är att bryta tudelningen. Trots högkonjunkturen växer gapet mellan inrikes och utrikes födda och mellan hög- och lågutbildade. Fler enkla jobb måste skapas för att de som står utanför ska kunna komma i arbete. Inte minst är det viktigt för att snabbt integrera de många nyanlända. För detta krävs sänkta skatter på att anställa, reformer på arbetsmarknaden och

färre regleringar. Tryggheten måste också öka i hela landet, med fler poliser, och det förebyggande arbetet måste stärkas för att tudelningen ska brytas. Dessutom behöver kommunsektorn stärkas och fler satsningar göras på fler jobb och företag.

Därtill krävs en förstärkning av klimatomställningen. Sverige måste återta ledningen i den gröna omställningen. Våra klimatutsläpp har slutat minska och arbetet för en giftfri vardag behöver förstärkas. För detta krävs kraftfulla styrmedel där förorenaren betalar och där intäkterna från miljöskatter finansierar sänkt skatt på arbete i en grön skatteväxling.

Inom utgiftsområde 13 ryms nycklarna till att lösa ett antal stora samhällsutmaningar. En av dessa utmaningar är det bristfälliga mottagandet av nyanlända. Ett snabbt och välfungerande mottagande är av största vikt för den enskilde, för att garantera en hög sysselsättning och för att säkerställa en god kostnadskontroll i den offentliga sektorn. För att garantera att öppenheten mot omvärlden ska kunna värnas och att alla som får uppehållstillstånd i Sverige på ett snabbt och effektivt sätt ska kunna bli en del av samhället krävs dock förändring. Centerpartiet vill se en ny arbetslinje i migrations- och integrationspolitiken som undanröjer byråkratiska hinder och trösklarna in på arbetsmarknaden. Att nyanlända också ges rätt och möjlighet att snabbt få sin kunskap inventerad, validerad och kompletterad är en förutsättning för att påskynda jobbintegrationen. Lika viktigt är att nyanlända ges rätt att arbeta från dag ett.

Regeringen föreslår i budgetpropositionen för 2017 ett antal reformer som ligger i linje med vad Centerpartiet tidigare föreslagit. Detta gäller t.ex. de sänkta och schabloniserade ersättningarna för mottagandet av ensamkommande barn och unga. Men mer behöver göras för öka effektiviteten i mottagandet. Centerpartiet föreslår därför en rad förändringar i förhållande till regeringens budgetproposition. Ytterligare medel avsätts för att stimulera kommunsektorns och civilsamhällets integrationsåtgärder, och Centerpartiet föreslår också en satsning på förstärkt validering av nyanländas kompetens. Samhällsorientering för asylsökande bör vidare göras obligatorisk och tidigareläggas. Regeringens förslag till reformerade nystartsjobb avvisas, och Centerpartiet föreslår i stället en egen reform av anställningsstöden (se utg.omr. 14). Centerpartiet avvisar också regeringens förslag om att avsätta medel för att underlätta kommuners uthyrning av privatbostäder.

Ett sätt att minska kostnaderna för mottagandet, utan att samtidigt lämna människor utan försörjning, är att göra om vissa ersättningar till lån. På samma sätt som studenter försörjer sig med hjälp av studielån bör nyanlända kunna försörja sig med hjälp av lån under sin första tid i Sverige. Centerpartiet föreslår därför att etableringsersättningen, som i normalfallet ges under de två år en etableringsplan gäller, görs om till ett etableringslån. Etableringslånet ska bestå av både en bidragsdel och en lånedel, med samma proportioner som dagens studiemedel. I enlighet med budgetlagens krav på försiktighet föreslås att etableringslånen anslagsfinansieras, vilket gör att övergången från bidrag

till lån inte leder till någon utgiftsminskning inom utgiftsområdet även om den förväntade besparingen över tid är stor.

När det gäller jämställdhetspolitiken är Centerpartiets utgångspunkter att makt och inflytande är ojämnt fördelat mellan könen och att det finns könsrelaterade skillnader i lön och karriärmöjligheter. Män tjänar mer än kvinnor. Kvinnor tar större ansvar i hemmet. Mäns våld mot kvinnor är omfattande. Kvinnor utför mer obetalt arbete än män och har lägre pensioner som en följd av lägre livsinkomst. Allt detta måste förändras. Centerpartiet föreslår i sin budgetmotion för 2017 åtgärder på jämställdhetsområdet inom flera olika utgiftsområden. När det gäller jämställdhetsanslaget inom utgiftsområde 13 avvisar Centerpartiet regeringens förslag om en nationell strategi mot hedersrelaterat våld m.m. Arbetet mot hedersrelaterat våld och våld mot kvinnor är dock prioriterat, och Centerpartiet vill bl.a. att det tillsätts en hederskommission som tar fram fakta, kartlägger situationen och undersöker vilka insatser som fungerar bäst i kampen mot hedersnormer och brottslighet i hederns namn. Kommissionens uppgift blir att få ett bättre underlag som kan ligga till grund för ett intensifierat arbete för att hindra och motverka hedersrelaterad brottslighet.

När det gäller arbetet mot segregation avvisar Centerpartiet regeringens förslag om att tillsätta en statlig delegation. Att bekämpa segregation är av största vikt. Arbetet för att se till att även de som står långt ifrån arbetsmarknaden får en egen försörjning, att bostadsmarknaden är välfungerande samt att skolan erbjuder alla barn en utbildning som gör det möjligt för dem att nå sin fulla potential, är emellertid viktigare åtgärder. Centerpartiet avvisar också regeringens föreslagna förstärkning av Ett Sverige som håller ihop.

3. Anslag inom utgiftsområde 13 (L)

Fredrik Malm (L) anför:

Eftersom riksdagsmajoriteten i första steget av budgetprocessen har gett budgetpolitiken en helt annan inriktning än den jag önskar avstår jag från att delta i beslutet och från att redovisa något formellt motförslag när det gäller anslagsfördelningen inom utgiftsområde 13. Liberalernas budgetalternativ bör ses som ett sammanhållet paket där någon eller några delar inte kan brytas ut och behandlas isolerat. Jag vidhåller min uppfattning och anser att anslagen inom utgiftsområde 13 borde ha utökats med drygt 593 miljoner kronor på det sätt som framgår i Liberalernas motion 2016/17:3486.

De offentliga finanserna är i ordning, sysselsättningen växer och ekonomin befinner sig i en högkonjunktur. Men i stället för att använda högkonjunkturen för att bygga en buffert för sämre tider väljer regeringen att låna och presentera ofinansierade bidragshöjningar. Vad Sverige behöver är en liberal ekonomisk politik där utbildning belönas, där skatten på jobb är lägre än i dag och där det alltid är lönsamt att gå från bidrag till jobb.

Det är tydligt att reformerna som genomfördes under perioden 2006–2014 inte räcker för att klara de nya utmaningar vi står inför. Efter två år av rödgrön

regeringsmakt står det klart att Sverige är på fel väg. Sverige kommer att tappa i jobb, kunskap och försvarsförmåga. Alltför många står utanför arbetsmarknaden; ofta är det personer med bristande utbildning eller utrikes födda. En stor andel elever lämnar grundskolan utan fullständiga betyg. Det finns fortfarande brister i sjukvård och omsorg. Migrations- och integrationsutmaningen växer. Miljö- och klimatutmaningarna kräver kraftfulla och effektiva svar. Dessutom har kriget i Syrien och IS närvaro i regionen fruktansvärda konsekvenser för såväl samhällen som människor. Att vi är fast förvissade om att visa solidaritet i den största flyktkatastrofen sedan andra världskriget understryker bara behovet av att vårda de offentliga finanserna. För att vända utvecklingen behövs en ny vision för vad Sverige ska vara och nya och kraftfulla förslag för att nå dit. För att möta framtidens utmaningar behöver Sverige en ny reformagenda.

Liberalerna lägger fram en budget med reformer för framtiden. Liberalerna satsar på bättre kunskaper i skolan, bättre möjlighet för företag att anställa och ett försvar med kapacitet att försvara Sverige. Dessutom presenterar Liberalerna en integrationsplan som bygger på lika delar humanism och realism och som motverkar parallellsamhällen och hedersvåld.

I det följande redovisas i sammanfattning innehållet i Liberalernas budgetförslag för utgiftsområde 13. Liberalerna var drivande i att få till stånd den blocköverskridande migrationsöverenskommelse som slöts mellan allianspartierna och regeringen under hösten 2015. Överenskommelsen innebär att Sveriges mottagningsregler i större utsträckning skulle likna andra jämförbara länder samt aviserade en rad åtgärder för att förbättra och effektivisera det svenska mottagandet och integrationen. Liberalerna anser alltjämt att svenska regler behöver ligga mer i linje med andra europeiska länder men kan inte acceptera alltför restriktiva och inhumana regler. Det är därför beklagligt att regeringen tagit steg i en restriktivare riktning och att den för en politik som splittrar barnfamiljer. Liberalerna står däremot fast vid migrationsöverenskommelsen och rätten för barnfamiljer att återförenas även vid tillfälliga uppehållstillstånd och oavsett skyddsskäl. En mer generös och human politik för familjeåterförening i förhållande till regeringens politik leder emellertid till ökade utgifter. Liberalerna föreslår därför att 439 miljoner kronor avsätts under 2017 inom utgiftsområde 13 för detta förslag. Förslaget innebär även något ökade utgifter inom utgiftsområde 8.

Liberalerna anser att reglerna för hur länge en person kan vara frånvarande utan att etableringsersättningen sätts ned är alltför generösa. Med nuvarande regler har en person t.ex. rätt att behålla full etableringsersättning vid frånvaro om denna beror på vård av barn och frånvaron inte är längre än 30 dagar. Detta är inte rimligt. Liberalerna föreslår därför att etableringsersättningen reduceras vid frånvaro orsakad av vård av sjukt barn.

Under alliansregeringens tid bedrev Liberalerna ett aktivt och framgångsrikt arbete mot utanförskap i utsatta områden. I stället för att utveckla alliansregeringens arbete har regeringen dessvärre lagt ned satsningar på dessa områden men avser nu att återuppta arbetet till viss del. Det är olyckligt att

viktigt arbete och tid på detta sätt har gått förlorat. Liberalerna vill återinföra och permanenta ett prestationsbaserat stimulansbidrag till kommuner som aktivt arbetar med att förbättra situationen i de utsatta områdena. Ett nationellt råd som har ett övergripande ansvar för att samla olika aktörer, sprida goda exempel och följa upp insatser som görs i utsatta områden bör också tillsättas. I och med detta avvisar Liberalerna regeringens satsning på åtgärder mot segregation.

Det liberala jämställdhetsuppdraget tar sikte på kvinnors och mäns lika rätt till frihet, ansvar och makt. Det handlar om att frigöra individen genom att bekämpa den bristande jämställdheten och de värderingar som ligger bakom. Det handlar också om att inse att Sverige inte är ett jämställt land. Detta är inte en fråga om tyckande utan en fråga om kunskap. Skillnaden i livsarbetsinkomst mellan en genomsnittlig man och en genomsnittlig kvinna är 3,6 miljoner kronor, kvinnor tar ut tre gånger fler föräldradagar än män och kvinnor löper långt större risk att råka ut för grovt våld i det egna hemmet. Liberalerna ser behoven av att inrätta en ny jämställdhetsmyndighet och välkomnar att regeringen nu aviserat att detta ska ske. Liberalerna kan dock ha synpunkter på myndighetens ansvarsområden och mål som skiljer sig från regeringen. Liberalerna föreslår även att ytterligare resurser tillförs för att stärka det jämställdhetspolitiska arbetet.

Liberalerna vill vidare ta krafttag för att bekämpa hedersrelaterat våld och förtryck. Regeringen gör satsningar som gäller mäns våld mot kvinnor i allmänhet, men det hedersrelaterade våldet synliggörs inte i tillräcklig utsträckning. Hedersvåldet måste bekämpas, och Liberalerna anser att det krävs en ordentlig och långsiktig satsning. Hedersproblematiken är en jämställdhetsfråga men är bredare än så. Regeringens signaler om att lägga hedersfrågorna på en ny jämställdhetsmyndighet är därför oroväckande. Liberalerna anser att arbetet mot hedersrelaterat våld och förtryck behöver förstärkas i flera avseenden. Myndigheters arbete måste t.ex. stärkas, och inom kommuner och landsting behövs kompetenssatsningar. Det är ofta personal i socialtjänsten, i skolan eller i sjukvården som först kommer i kontakt med personer som utsätts för hedersförtryck. Personalen måste ha kunskap att se signalerna och kunna vidta rätt åtgärder. För att stärka och permanenta arbetet mot hedersrelaterat våld och förtryck och avsätter Liberalerna sammanlagt en halv miljard kronor under fyra år.

Slutligen anser Liberalerna att det inom diskrimineringsområdet bör göras en kompetenssatsning inom hbt-frågor riktad till verksamheter som kommuner och landsting ansvarar för.

4. Anslag inom utgiftsområde 13 (KD)

Désirée Pethrus (KD) anför:

Eftersom riksdagsmajoriteten i första steget av budgetprocessen har gett budgetpolitiken en helt annan inriktning än den jag önskar avstår jag från att delta i beslutet och från att redovisa något formellt motförslag när det gäller

anslagsfördelningen inom utgiftsområde 13. Kristdemokraternas budgetalternativ bör ses som ett sammanhållet paket där någon eller några delar inte kan brytas ut och behandlas isolerat. Jag vidhåller min uppfattning och anser att anslagen inom utgiftsområde 13 borde ha begränsats med drygt 1,3 miljarder kronor på det sätt som framgår i Kristdemokraternas motion 2016/17:3348.

För ökad gemenskap och framtidstro vill Kristdemokraterna ha en politik som skapar förutsättningar för människor att bygga goda relationer och känna trygghet och som underlättar för människor att gå från utanförskap till arbete. Kristdemokraterna vill skapa förutsättningar för en god tillväxt och ett företagsklimat som står sig väl i den globala konkurrensen. Att stärka familjernas självbestämmande och det civila samhällets ställning skapar en grund för fungerande mellanmänniska relationer. Genom en välfungerande ekonomisk politik kan vi också satsa resurser på offentlig välfärd, lägre skatt för arbetande föräldrar, lägre skatter för arbetande seniorer och lägre skatt på pensionsinkomster. Med genomtänkta reformer kring arbetsmarknaden och i skattepolitiken kan vi förbättra människors möjlighet att lämna arbetslöshet och utanförskap.

Nya jobb skapas inte av politiska lösningar ovanifrån utan de skapas i växande och lönsamma företag. Den rödgröna regeringen tror att den kan nå EU:s lägsta arbetslöshet och klara integrationsutmaningen med massiva skattehöjningar på arbete och företagande. Kristdemokraternas inriktning är den motsatta. Kristdemokraterna vill sänka trösklarna in på arbetsmarknaden och förbättra förutsättningarna för företagande. Det är också av stor vikt att den ekonomiska politiken utformas på ett sådant sätt att resurserna används effektivt för att skapa trygghet för dem som befinner sig i utsatta situationer. Tillväxten måste komma alla till del. Välfärden måste utvecklas genom fortsatt valfrihet, tydligt kvalitetsarbete och effektivt användande av resurser.

Utgångspunkten för Kristdemokraternas integrationspolitik som till stor del beskrivs inom utgiftsområde 13 är att ge människor förutsättningarna att kunna ta ansvar för sitt eget liv. De människor som kommer till vårt land som flyktingar, arbetskraftsinvandrare eller av andra anledningar ska så snabbt det är möjligt ges verktyg att delta i samhällsgemenskapen. Statens roll är att medverka till att underlätta och skapa förutsättningar för dessa människor, inte att ta över människornas egna drivkrafter eller ta kontroll över deras liv. En integrationspolitik som inte fungerar undergräver i annat fall migrationspolitikens legitimitet. När politiken tappar legitimitet riskerar kraven på åtstramningar att förverkligas. Därför måste alla som vill värna ett generöst mottagande motverka en sådan utveckling.

För närvarande har många sökt skydd i Sverige. Under 2014 och 2015 sökte nästan en kvarts miljon människor asyl här. I förhållande till befolkningens storlek är det fler än i något annat land i västvärlden. Varje människa som bosätter sig i Sverige är en tillgång som representerar möjligheter och mervärden för sin omgivning. Integration handlar om ta vara på detta humankapital. Utmaningen i detta ska inte förringas utan måste, mot bakgrund av de senaste årens mottagande, betraktas som historisk. Trots den stora

utmaningen, levererar regeringen få svar. Sverige behöver en politik för fler jobb, fler bostäder och en bättre skola. Regeringens politik verkar dock i motsatt riktning. Den företagarfientliga politik som regeringen driver riskerar att minska antalet jobbtillfällen för de nyanlända. De som därtill drabbas hårdast av regeringens misslyckade arbetsmarknadspolitik är de nyanlända som riskerar att fastna i ett långvarigt socialt och ekonomiskt utanförskap. Det krävs därför politiska förslag som gör det möjligt för fler nyanlända att få arbete, som förbättrar situationen på bostadsmarknaden, som gör mottagandet bättre och som långsiktigt gör integrationspolitiken effektivare. Kristdemokraterna ser mot denna bakgrund ett stort behov av att tillsätta en kriskommission med uppdrag att vända på alla stenar för att förbättra integrationen.

De som söker asyl i Sverige hamnar i dag oftast i en lång period av väntan och passivitet. För en bättre integration krävs en snabbare väg in i samhället. Mottagandet av asylsökande behöver redan från ankomsten vara mycket proaktivt. Kristdemokraterna föreslår därför att ett asylprogram införs (se utg.omr. 8) där innehållet bl.a. består av sfi-undervisning, samhällsinformation och arbete eller organiserad sysselsättning. Det behövs även fler enkla jobb, vilket kan förverkligas genom Kristdemokraternas förslag om att införa anställningsformen introduktionsanställning (se utg.omr. 14).

Kristdemokraterna föreslår vidare en rad förändringar i förhållande till den politik som regeringen föreslår inom utgiftsområde 13. Kristdemokraterna vill bl.a. förbättra kommunernas möjlighet att ta emot nyanlända, inte minst för de kommuner som tar emot många flyktingar. Kristdemokraterna vill därför återinföra en prestationsbaserad ersättning till de trettio kommuner som har högst mottagande. För att finansiera detta föreslår Kristdemokraterna en begränsad sänkning av den generella schablonersättningen som höjdes mycket kraftigt förra året. Kristdemokraterna föreslår också att regeringens satsning på snabbspår avvecklas.

Regeringens förändringar av ersättningarna till kommunerna för mottagandet av ensamkommande barn och unga är i allt väsentligt riktiga. Med det nya ersättningssystemet förväntas statens utgifter reduceras kraftigt samtidigt som ensamkommande barn och unga får mer adekvata boenden. Men infasningen av ersättningssystemet riskerar att på ett orimligt sätt drabba de kommuner som tagit ansvar. Kristdemokraterna föreslår därför att 260 miljoner kronor utöver regeringens förslag avsätts för att mildra sådana effekter. För detta ändamål föreslår Kristdemokraterna att ett nytt anslag förs upp på statens budget. Den ökade användningen av medicinska åldersbedömningar är vidare välkommen då den förstärker rättssäkerheten för de ensamkommande.

Kristdemokraterna föreslår även att etableringsersättningen sänks med 35 kronor per dag. Detta innebär en minskning med 15 procent av den ersättning som ges vid upprättande av etableringsplan och en minskning med 11 procent av den ersättning som ges vid deltagande i etableringsplan. Det bör

även införas en möjlighet att kunna arbeta utan avräkning mot etableringsersättningen för inkomster upp till 3 000 kronor brutto.

BILAGA 1

Förteckning över behandlade förslag

Propositionen

Proposition 2016/17:1 Budgetpropositionen för 2017 utgiftsområde 13:

1. Riksdagen anvisar för budgetåret 2017 ramanslagen under utgiftsområde 13 Jämställdhet och nyanlända invandrades etablering enligt tabell 1.1.
2. Riksdagen bemyndigar regeringen att under 2017 ingå ekonomiska åtaganden som inklusive tidigare gjorda åtaganden medför behov av framtida anslag på högst de belopp och inom den tidsperiod som anges i tabell 1.2.

Motioner från allmänna motionstiden 2016/17

2016/17:1068 av Jan Björklund m.fl. (L):

13. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att sänka etableringsersättningen vid frånvaro på grund av vård av barn eller sjukdom och tillkännager detta för regeringen.

2016/17:1078 av Jan Björklund m.fl. (L):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om en nationell kartläggning av omfattningen av hedersrelaterat våld och förtryck och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om utvärdering av det offentliga olika insatser mot hedersrelaterat våld och tillkännager detta för regeringen.
5. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om en permanent nationell samordning av hedersfrågorna och tillkännager detta för regeringen.
6. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att stärka statliga och kommunala myndigheters arbete mot hedersrelaterat våld och förtryck och tillkännager detta för regeringen.
7. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om stöd till organisationer som arbetar med hedersfrågor och tillkännager detta för regeringen.

2016/17:1079 av Jan Björklund m.fl. (L):

2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om ett kompetenslyft till kommuner och landsting och tillkännager detta för regeringen.

2016/17:1396 av Richard Jomshof (SD):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att avskaffa det s.k. hemutrustningslånet och tillkännager detta för regeringen.

2016/17:1769 av Richard Jomshof m.fl. (SD):

14. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om ökat stöd till kvinnojourer och tillkännager detta för regeringen.
15. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om ett inrättande av fler kvinnojourer med hedersrelaterat våld som särskilt kompetensområde och tillkännager detta för regeringen.
16. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om kommunernas ansvar att upprätthålla handlingsplaner och åtgärdsprogram för arbete mot hedersförtryck och tillkännager detta för regeringen.
17. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om länsstyrelserns insatser för att motverka hedersrelaterat våld och tillkännager detta för regeringen.
18. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om utökad stöd till NCK (Nationellt centrum för kvinnofrid) och tillkännager detta för regeringen.

2016/17:2476 av Paula Bieler m.fl. (SD):

Riksdagen anvisar anslagen för 2017 inom utgiftsområde 13 Jämställdhet och nyanlända invandras etablering enligt förslaget i tabell 1 i motionen.

2016/17:3078 av Elisabeth Svantesson m.fl. (M):

11. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om en satsning på att förbättra kvinnors arbetsmiljö och tillkännager detta för regeringen.
27. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att permanenta Länsstyrelsen Östergötlands nationella uppdrag att förebygga hedersrelaterat våld och förtryck och tillkännager detta för regeringen.

2016/17:3079 av Elisabeth Svantesson m.fl. (M):

9. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om en utökad jobbstimulans och ökade aktivitetskrav i etableringsersättningen och tillkännager detta för regeringen.
25. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om en satsning för att förbättra kvinnors arbetsmiljö och tillkännager detta för regeringen.

2016/17:3265 av Elisabeth Svantesson m.fl. (M):

1. Riksdagen anvisar anslagen för 2017 inom utgiftsområde 13 Integration och jämställdhet enligt förslaget i tabell 1 i motionen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om förlängd etableringstid från två till tre år i vissa fall och tillkännager detta för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om stimulanser till kombinationsutbildningar under etableringstiden och tillkännager detta för regeringen.
4. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om jobbstimulans och skärpta aktivitetskrav i etableringsersättningen och tillkännager detta för regeringen.
5. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att permanenta Länsstyrelsen Östergötlands nationella uppdrag att förebygga hedersrelaterat våld och förtryck och tillkännager detta för regeringen.
6. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om en fortsatt satsning på att förbättra kvinnors arbetsmiljö och tillkännager detta för regeringen.

2016/17:3288 av Andreas Norlén m.fl. (M):

6. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att permanenta Länsstyrelsen Östergötlands nationella uppdrag att förebygga hedersrelaterat våld och förtryck och tillkännager detta för regeringen.

2016/17:3348 av Désirée Pethrus m.fl. (KD):

1. Riksdagen anvisar anslagen för 2017 inom utgiftsområde 13 Jämställdhet och nyanlända invandrares etablering enligt förslaget i tabell 1 i motionen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att kunna arbeta utan avräkning mot etableringsersättningen upp till 3 000 kronor brutto i månaden och tillkännager detta för regeringen.
5. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att sänka etableringsersättningen och tillkännager detta för regeringen.

6. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att justera schablonersättningen till kommuner enligt vad som anges i motionen och tillkännager detta för regeringen.
7. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att höja den prestationsbaserade ersättningen till kommuner med högt mottagande och tillkännager detta för regeringen.
8. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att inrätta en hjälpfond för de kommuner som har det högsta mottagandet av ensamkommande barn, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.

2016/17:3372 av Anna Kinberg Batra m.fl. (M):

11. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om förlängd etableringstid från två till tre år för nyanlända i åldern 28 till 54 år med kort utbildning och tillkännager detta för regeringen.
15. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om jobbstimulans och skärpt aktivitetskrav i etableringsersättning och tillkännager detta för regeringen.

2016/17:3414 av Johanna Jönsson m.fl. (C):

Riksdagen anvisar anslagen för 2017 inom utgiftsområde 13 Jämställdhet och nyanlända invandras etablering enligt förslaget i tabell 1.

2016/17:3486 av Fredrik Malm m.fl. (L):

Riksdagen anvisar anslagen för 2017 inom utgiftsområde 13 Jämställdhet och nyanlända invandras etablering enligt förslaget i tabell 1 i motionen.

BILAGA 2

Regeringens och oppositionspartiernas anslagsförslag

Utgiftsområde 13 Jämställdhet och nyanlända invandrades etablering

Tusental kronor

Anslag	Regeringens			Avvikelse från regeringen		
	förslag	M	SD	C	L	KD
1:1	Etableringsåtgärder	209 030		-188 127	+90 000	-135 000
1:2	Kommunersättningar vid flyktingmottagande	21 643 414	-1 400 000	-6 493 024	+113 000	+355 093
1:3	Etableringsersättning till vissa nyanlända invandrare	6 379 887	+1 355 000	-6 379 887	+46 000	+24 167
1:4	Ersättning för insatser för vissa nyanlända invandrare	3 598 643	-25 000	-3 598 643	+76 000	+30 093
1:5	Hemutrustningslån	331 982		-331 982		
2:1	Diskrimineringsombudsmannen	111 966		-55 983	-10 860	-573
2:2	Åtgärder mot diskriminering och rasism m.m.	62 919	-19 000		-28 000	
3:1	Särskilda jämställdhetsåtgärder	247 539		+50 000	-90 000	+50 000
4:1	Åtgärder mot segregation	50 000		-50 000	-50 000	+55 000
	Nya anslag					
99:1	Samhällsorientering och stöd till mottagande av kvotflyktingar			+300 000		
99:2	Insatser mot hedersrelaterat våld och förtryck				+80 000	
99:3	Omställningsfond					+260 000
	Summa för utgiftsområdet	32 635 380	-89 000	-16 747 646	+146 140	+593 779
						-1 301 859

BILAGA 3

Regeringens och oppositionspartiernas förslag till beställningsbemyndiganden

Utgiftsområde 13 Jämställdhet och nyanlända invandrares etablering

Tusental kronor

Anslag	Regeringens förslag	Tidsperiod	Avvikelse från regeringen					
			M	SD	C	L	KD	
1:4	Ersättning för insatser för vissa nyanlända invandrare	2 000 000	2018–2027		-2 000 000			
3:1	Särskilda jämställdhetsåtgärder	100 000	2018					
Summa beställningsbemyndiganden		2 100 000		±0	-2 000 000	±0	±0	±0

BILAGA 4

Utskottets anslagsförslag

Förslag till beslut om anslag för 2017 inom
utgiftsområde 13 Jämställdhet och nyanlända
invandrarers etablering*Tusental kronor*

Anslag	Avvikelse från regeringen	Utskottets förslag
1:1 Etableringsåtgärder	±0	209 030
1:2 Kommunersättningar vid flyktmottagande	±0	21 643 414
1:3 Etableringsersättning till vissa nyanlända invandrare	±0	6 379 887
1:4 Ersättning för insatser för vissa nyanlända invandrare	±0	3 598 643
1:5 Hemutrustningslån	±0	331 982
2:1 Diskrimineringsombudsmannen	±0	111 966
2:2 Åtgärder mot diskriminering och rasism m.m.	±0	62 919
3:1 Särskilda jämställdhetsåtgärder	±0	247 539
4:1 Åtgärder mot segregation	±0	50 000
Summa för utgiftsområdet	±0	32 635 380

BILAGA 5

Utskottets förslag till beställningsbemyndiganden

Utgiftsområde 13 Jämställdhet och nyanlända invandras etablering

Tusental kronor

Anslag		Avvikelse från regeringen	Utskottets förslag	Tidsperiod
1:4	Ersättning för insatser för vissa nyanlända invandrare	±0	2 000 000	2018–2027
3:1	Särskilda jämställdhetsåtgärder	±0	100 000	2018
Summa beställningsbemyndiganden		±0	2 100 000	

BILAGA 6

Reservanternas anslagsförslag

Reservation (SD)

Förslag till beslut om anslag för 2017 inom
utgiftsområde 13 Jämställdhet och nyanlända
invandrades etablering

Tusental kronor

Anslag		Avvikelse från regeringen	Reservanternas förslag
1:1	Etableringsåtgärder	-188 127	20 903
1:2	Kommunersättningar vid flyktmottagande	-6 493 024	15 150 390
1:3	Etableringsersättning till vissa nyanlända invandrare	-6 379 887	0
1:4	Ersättning för insatser för vissa nyanlända invandrare	-3 598 643	0
1:5	Hemutrustningslån	-331 982	0
2:1	Diskrimineringsombudsmannen	-55 983	55 983
2:2	Åtgärder mot diskriminering och rasism m.m.	±0	62 919
3:1	Särskilda jämställdhetsåtgärder	+50 000	297 539
4:1	Åtgärder mot segregation	-50 000	0
	<i>Nya anslag</i>		
99:1	Samhällsorientering och stöd till mottagande av kvotflyktingar	+300 000	300 000
99:2	Insatser mot hedersrelaterat våld och förtryck	±0	
99:3	Omställningsfond	±0	
Summa för utgiftsområdet		-16 747 646	15 887 734

BILAGA 7Reservanternas förslag till
beställningsbemyndigande**Reservation (SD)**Utgiftsområde 13 Jämställdhet och nyanlända
invandras etablering*Tusental kronor*

Anslag		Avvikelse från regeringen	Reservanternas förslag	Tidsperiod
1:4	Ersättning för insatser för vissa nyanlända invandrare	-2 000 000	0	2018–2027
3:1	Särskilda jämställdhetsåtgärder	±0	100 000	2018
Summa beställningsbemyndiganden		-2 000 000	100 000	